

Technika legislacyjna w planowaniu przestrzennym

Szymon Giderewicz
październik 2024 r.

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Program szkolenia

- źródła prawa
 - konstytucyjny katalog źródeł prawa
 - akty prawa miejscowego
 - akty planowania przestrzennego
- plan ogólny gminy
 - forma planu ogólnego gminy
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
- formułowanie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako aktu normatywnego
- zasady poprawnej legislacji w ustaleniach planu miejscowego
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jako akt wykonawczy do ustawy
 - Zasady techniki prawodawczej
 - dobre praktyki zapisów ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego

1. źródła prawa

KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Rozdział III ŹRÓDŁA PRAWA

źródła prawa

Art. 7.

Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

źródła prawa

Art. 87.

1. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.
2. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, **akty prawa miejscowego**.

źródła prawa

Art. 88.

1. Warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie.
2. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa.
3. Umowy międzynarodowe ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie są ogłaszane w trybie wymaganym dla ustaw. Zasady ogłaszania innych umów międzynarodowych określa ustawa

źródła prawa

Art. 91.

1. Ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy.
2. Umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.
3. Jeżeli wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową, prawo przez nią stanowione jest stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami.

źródła prawa

Art. 92.

1. Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.
2. Organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji, o których mowa w ust. 1, innemu organowi.

źródła prawa

Art. 93.

1. Uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty.
2. Zarządzenia są wydawane tylko na podstawie ustawy. Nie mogą one stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów.
3. Uchwały i zarządzenia podlegają kontroli co do ich zgodności z powszechnie obowiązującym prawem.

źródła prawa

Art. 94.

Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa.

źródła prawa

System źródeł prawa w Konstytucji RP:

- spójny i zupełny zespół norm prawnych
- hierarchicznie uporządkowany
- dychotomiczny:
 - prawo powszechnie obowiązujące:
 - Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia
 - **na obszarze działania organów które je ustanowiły** – akty prawa miejscowego
 - prawo wewnętrznie obowiązujące:
 - uchwały i zarządzenia
 - Konstytucja nie wylicza wyczerpująco źródeł prawa wewnętrznego: rodzaju aktów i podmiotów upoważnionych do ich wydania, akty te zgodnie z zasadą legalizmu muszą mieć jednak podstawę do ich wydania (na podstawie konkretnego przepisu lub przepisów wyznaczających zadania i kompetencje danego podmiotu)

źródła prawa

Prawo powszechnie obowiązujące

- powszechność obowiązywania (adresowane do każdego podmiotu)
- mogą kształtować sytuację prawną adresatów (prawa i obowiązki obywateli)
- zamknięty katalog źródeł prawa
 - **przedmiotowo**: tylko w formie wskazanej w Konstytucji (rodzajowo: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe i rozporządzenia oraz akty prawa miejscowego),
 - **podmiotowo**: stanowiące tylko przez organy władzy publicznej wprost wskazane w Konstytucji, lub w przypadku aktów prawa miejscowego, wprost wskazane w ustawie (podmioty niewskazane nie mogą ustanawiać prawa powszechnie obowiązującego).

Prawo wewnętrznie obowiązujące

- obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty
- nie mogą stanowić podstawy decyzji wobec obywateli
- otwarty charakter źródeł prawa pod względem przedmiotowym i podmiotowym

(organy samorządu terytorialnego i terenowe organy administracji rządowej pomimo, że nie wskazane w Konstytucji jako uprawnione do wydawania aktów wewnętrznie obowiązujących mogą stanowić tego rodzaju akty normatywne – będzie to prawo wewnętrzne tych organów, ale nie prawo miejscowe)
- muszą opierać się na postanowieniach zawartych w ustawie (nie są aktami samoistnymi)

system prawa jako system norm prawnych

przepis/przepisy prawne

- jednostki redakcyjne zawarte w tekście prawnym

wykładnia przepisów

norma prawna

- wyrażenia/wypowiedzi chociażby „pomyślane”, zawierające adresata (podmiot do którego są skierowane), okoliczności, wzór zachowania (nakaz/zakaz)

Normatywny charakter przepisów

norma prawna:

- norma postępowania
- ukształtowana w określonej prawem procedurze przez kompetentne organy
- budowa normy prawnej: hipoteza (adresat i okoliczności), dyspozycja, sankcja
- **norma indywidualna/norma generalna**
 - jeden konkretnie określony adresat
 - adresat określony rodzajowo (jeden lub wielu) albo generalnie
- **norma konkretna/norma abstrakcyjna**
 - jedno niepowtarzalne zachowanie
 - wzór określonego powtarzalnego zachowania

Normatywny charakter przepisów

norma prawna:

- norma postępowania
- ukształtowana w określonej prawem procedurze przez kompetentne organy
- budowa normy prawnej:
 - hipoteza (adresat i okoliczności),
 - dyspozycja,
 - sankcja

charakter normy prawnej:

norma generalna

adresat określony generalnie (każdy) albo rodzajowo (jeden lub wielu)

i

abstrakcyjna

wzór określonego powtarzalnego zachowania

norma indywidualna

jeden konkretnie określony adresat

i

konkretna

jedno niepowtarzalne zachowanie

akty prawa miejscowego ≠ akty prawa wewnętrznego ≠ akty stosowania prawa ≠ akty o charakterze nienormatywnym (rezolucje, apele, plany, poglądy opinie)

- uchwała określająca warunki sprzedaży napojów alkoholowych
- uchwała ustalająca zasady sprzedaży i najmu lokali
- uchwała o nadaniu drodze określonej kategorii
- uchwała określająca zasady pracy zdalnej w urzędzie
- uchwała o wyrażeniu zgody na zbycie nieruchomości
- uchwała w rocznicę wybudowania szkoły
- program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy
- uchwała w sprawie ustanowienia zasad zbywania nieruchomości oraz o przeznaczeniu do sprzedaży lokalu nr 2 w budynku wielorodzinnym przy ul. Pomnikowej 3 z zasobu nieruchomości gminnych

akty prawa miejscowego ≠ akty prawa wewnętrznego ≠ akty stosowania prawa ≠ akty o charakterze nienormatywnym (rezolucje, apele, plany, poglądy opinie)

- uchwała określająca warunki sprzedaży napojów alkoholowych
- uchwała ustalająca zasady sprzedaży i najmu lokali
- uchwała o nadaniu drodze określonej kategorii
- uchwała określająca zasady pracy zdalnej w urzędzie
- uchwała o wyrażeniu zgody na zbycie nieruchomości
- uchwała w rocznicę wybudowania szkoły
- program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy
- uchwała w sprawie ustanowienia zasad zbywania nieruchomości oraz o przeznaczeniu do sprzedaży lokalu nr 2 w budynku wielorodzinnym przy ul. Pomnikowej 3 z zasobu nieruchomości gminnych

O tym czy dany akt jest aktem prawa miejscowego czy aktem prawa wewnętrznego nie przesądza forma aktu (uchwała, zarządzenie), a jego treść oparta na wyraźnej podstawie ustawowej

Regulacje indywidualno-konkretne nie powinny znajdować się w aktach prawa miejscowego, takie regulacje uznaje się jako istotnie naruszające prawo.

akty prawa miejscowego

Prawo miejscowe to:

- akty wydane przez organ samorządu terytorialnego albo terenowy organ administracji rządowej
- na podstawie ustawowego upoważnienia
- w granicach ustawowego upoważnienia
- przyjęte w przewidzianym ustawą trybie
- należycie ogłoszone (opublikowane)
- wyrażające normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym
- o powszechnej mocy obowiązywania (źródło prawa powszechnie obowiązującego)
- obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły

akty prawa miejscowego

Art. 94.

Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, **na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie**, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa.

akt prawa miejscowego jako akt wykonawczy do ustawy

- wydany na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego
- nie może być oparty na domniemaniu kompetencji do jego wydania
- konkretny przepis upoważniający (ustawowy*) mówiący:
 - kto ma wydać akt (jaki organ),
 - jaki ma być przedmiot aktu (co należy uregulować),
 - **zasadnym powinno też być aby przepis ten określał rodzaj aktu (np. uchwała)**
- w granicach upoważnienia do jego wydania (materia aktu obejmować całość spraw przekazanych do uregulowania i jednocześnie nie wykraczać poza sprawy przekazane do uregulowania)
- niesprzeczny z ustawą na podstawie której jest wydawany oraz innymi powszechnie obowiązującymi przepisami
- nie musi mieć charakteru ściśle wykonawczego, może kształtować prawa i obowiązki obywateli, nie może jednak nakładać obowiązków lub ograniczeń nieprzewidzianych w ustawie

* wyj. art. 169 ust. 4 Konstytucji - statuty samorządowe wydawane bezpośrednio na podstawie ustawy zasadniczej

Rozporządzenia jako akty wykonawcze do ustawy: art. 92 Konstytucji rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu

akty prawa miejscowego

Art. 94.

Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. **Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa.**

akty prawa miejscowego

regulacje ustawowe dopełniają postanowienia Konstytucji określając:

- konkretne organy upoważnione do wydania aktu i rodzaj aktu
 - akty prawa samorządowego co do zasady w formie **uchwały** (rada gminy/rada miasta, rada powiatu, sejmik województwa) lub **zarządzenia** (wójt/burmistrz, prezydent miasta)
 - akty prawa miejscowego administracji rządowej zasadniczo **rozporządzenie** lub **zarządzenie**
- konkretną materię przekazaną do uregulowania
- wymogi proceduralne ustanowienia aktu
- sposób ogłoszenia aktu
- zasady kontroli ich stanowienia sprawowanej przez organ nadzoru i sąd administracyjny:
 - w przypadku aktów prawa miejscowego jst ograniczony do kryterium zgodności z prawem
 - w przypadku aktów prawa miejscowego administracji rządowej także nierzetelność i niegospodarność

akty prawa miejscowego

USTAWA

z dnia 5 czerwca 1998 r.

o samorządzie województwa

Rozdział 8

Akty prawa miejscowego stanowiącego przez samorząd województwa

USTAWA

z dnia 5 czerwca 1998 r.

o samorządzie powiatowym

Rozdział 4

Akty prawa miejscowego stanowiące przez powiat

USTAWA

z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym

Rozdział 4

Akty prawa miejscowego stanowiącego przez gminę

USTAWA

z dnia 23 stycznia 2009 r.

o wojewodzie i administracji rządowej w województwie

Rozdział 6

Akty prawa miejscowego stanowiące przez wojewodę oraz organy niezespółonej administracji rządowej

USTAWA

z dnia 21 marca 1991 r.

o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

Rozdział 3

Przepisy wydawane przez terenowe organy administracji morskiej

USTAWA

z dnia 20 lipca 2000 r.

o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

akty prawa miejscowego

Konstytucja

Art. 88.

1. Warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie.
2. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa.
3. Umowy międzynarodowe ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie są ogłaszane w trybie wymaganym dla ustaw. Zasady ogłaszania innych umów międzynarodowych określa ustawa.

akty prawa miejscowego

Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

Art. 13. W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się:

1) akty prawa miejscowego stanowione przez wojewodę i organy administracji niezespolonej;

2) **akty prawa miejscowego stanowione przez** sejmik województwa, organ powiatu oraz **organ gminy**, w tym statuty województwa, powiatu i gminy;

(...)

5) wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty prawa miejscowego stanowionego przez: wojewodę i organy administracji niezespolonej, organ samorządu województwa, organ powiatu i organ gminy;

7) uchwały budżetowe gminy, powiatu i województwa oraz sprawozdanie z wykonania budżetu gminy, powiatu i województwa;

(...)

akty prawa miejscowego

Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

Art. 14.

1. Przepisy porządkowe ogłasza się w drodze obwieszczeń, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w środkach masowego przekazu.
2. Za dzień ogłoszenia przepisów porządkowych uważa się dzień wskazany w obwieszczeniu.
3. Ogłoszenie przepisów porządkowych w sposób określony w ust. 1 nie zwalnia z obowiązku ich ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

akty prawa miejscowego

USTAWA

z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym

Rozdział 4

Akty prawa miejscowego stanowionego przez gminę

akty prawa miejscowego

Art. 40.

1. **Na podstawie upoważnień ustawowych** gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.
2. **Na podstawie niniejszej ustawy organy gminy** mogą wydawać **akty prawa miejscowego** w zakresie:
 - 1) wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych;
 - 2) organizacji urzędów i instytucji gminnych;
 - 3) zasad zarządu mieniem gminy;
 - 4) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.
3. W zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących rada gminy może wydawać przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego.
4. Przepisy porządkowe, o których mowa w ust. 3, mogą przewidywać za ich naruszanie karę grzywny wymierzaną w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach.

Art. 41.

- 1. Akty prawa miejscowego ustanawia **rada gminy w formie uchwały**.
- 2. W przypadku niecierpiącym zwłoki przepisy porządkowe może wydać **wójt, w formie zarządzenia**.
- 3. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 2, podlega zatwierdzeniu na najbliższej sesji rady gminy. Traci ono moc w razie odmowy zatwierdzenia bądź nieprzedstawienia do zatwierdzenia na najbliższej sesji rady.
- 4. W razie nieprzedstawienia do zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia zarządzenia rada gminy określa termin utraty jego mocy obowiązującej.
- 5. Wójt przesyła przepisy porządkowe do wiadomości wójtom sąsiednich gmin i staroście powiatu, w którym leży gmina, następnego dnia po ich ustanowieniu.

Art. 42.

- Zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

akty planowania przestrzennego

Ustawa z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ([Dz.U. z 2024 r. poz. 1130](#))

- tekst jednolity ustawy uwzględniający, że część przepisów ustawy wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r lub z dniem 1 stycznia 2026 r.
- przepisy przejściowe - nowelizacja ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw ([Dz. U. poz. 1688](#))

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/search.xsp?status=O&kw=planowanie+przestrzenne>

Rozporządzenia wydane na podstawie ustawy o pzp

w tym na podstawie: 13m ust. 2 (projekt planu ogólnego), art. 16 ust. 2 (zakres projektu mpzp), art. 67b (cyfryzacja APP)

[link](#)

Historia procesu legislacyjnego (strony RCL, Sejm, Senat):

- <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359051>
- <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=3097>
- <https://www.senat.gov.pl/prace/p/osiedzenia/tematy,596,1.html>

akty planowania przestrzennego

akty planowania przestrzennego uszeregowane ze względu na przedmiot aktu prawa miejscowego (zgodnie z objaśnieniem ustawowym z art. 2 pkt 22 upzp):

- **plan ogólny gminy**
- **miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego**
 - ❖ *szczególne formy:*
 - *zintegrowany plan inwestycyjny,*
 - *miejscowy plan rewitalizacji,*
 - *plan miejscowy dla inwestycji o szczególnym znaczeniu dla ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Państwa lub gospodarki narodowej (art. 37na)*
- uchwała ustalająca zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (**tzw. uchwała reklamowa**),
- **audyt krajobrazowy,**
- **plan zagospodarowania przestrzennego województwa**

akty planowania przestrzennego

akty planowania przestrzennego uszeregowane ze względu na podmiot upoważniony do wydania aktu prawa miejscowego:

rada gminy w drodze uchwały:

- plan ogólny gminy
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
 - ❖ w tym:
 - zintegrowany plan inwestycyjny,
 - miejscowy plan rewitalizacji,
- „uchwała reklamowa”,

sejmik województwa w drodze uchwały:

- audyt krajobrazowy,
- plan zagospodarowania przestrzennego województwa,

wojewoda w odpowiedzi na wystąpienie RM w drodze zarządzenia:

- plan miejscowy dla inwestycji o szczególnym znaczeniu dla ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Państwa lub gospodarki narodowej

akty planowania przestrzennego

akty planowania przestrzennego uszeregowane ze względu na obszar obowiązywania aktu prawa miejscowego:

terytorium gminy:

- plan ogólny gminy
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
 - ❖ w tym:
 - zintegrowany plan inwestycyjny,
 - miejscowy plan rewitalizacji,
 - plan miejscowego dla inwestycji o szczególnym znaczeniu dla ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Państwa lub gospodarki narodowej,
- „uchwała reklamowa”,

terytorium województwa:

- audyt krajobrazowy,
- plan zagospodarowania przestrzennego województwa,

2. plan ogólny gminy

- plan ogólny gminy (**pog**) to sporządzany **obligatoryjnie** akt planowania przestrzennego o zasięgu całej gminy
- jest to akt prawa miejscowego, który w zamyśle ustawodawcy „zastąpi” studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i będzie stanowił „bazę wyjściową” do opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)
- w miejsce studium przewidziano dokument o zwięzłej formie i mniejszej liczbie ustaleń umożliwiającej standaryzację planów ogólnych uchwalanych w poszczególnych gminach, a także uzyskanie kompleksowej informacji o możliwościach zagospodarowania danej nieruchomości
- upzp zakłada **KONIECZNOŚĆ ZGODNOŚCI Z PLANEM OGÓLNYM GMINY:**
 - **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**
 - **decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy)**

plan ogólny gminy

zgodnie z przepisami przejściowymi nowelizacji upzp z dnia 7 lipca 2023 r.

- co do zasady od dnia utraty mocy studium w danej gminie, uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany będzie możliwe, **jedynie** jeżeli w danej gminie wszedł w życie plan ogólny gminy
 - ✓ (art. 67 ust. 4 nowelizacji upzp)
- studia zachowają moc:
 - do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie,
 - jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.
- ✓ (art. 65 nowelizacji upzp)

plan ogólny gminy

prawo miejscowe to:

- akty wydane przez organ samorządu terytorialnego albo terenowy organ administracji rządowej
- na podstawie ustawowego upoważnienia
- w granicach ustawowego upoważnienia
- przyjęte w przewidzianym ustawą trybie
- należycie ogłoszone (opublikowane)
- wyrażające normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym
- o powszechnej mocy obowiązania (źródło prawa powszechnie obowiązującego)
- obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły

plan ogólny gminy

Art. 13a.

1. Dla obszaru gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu, rada gminy uchwała plan ogólny gminy, zwany dalej "planem ogólnym".
2. Zmiana planu ogólnego może obejmować część obszaru gminy.
3. Zmiana planu ogólnego dla części obszaru gminy wymaga dokonania zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzenia zmiany przestają być aktualne.
4. W planie ogólnym:
 - 1) określa się:
 - a) strefy planistyczne,
 - b) gminne standardy urbanistyczne;
 - 2) można określić:
 - a) obszary uzupełnienia zabudowy,
 - b) obszary zabudowy śródmiejskiej.
5. Plan ogólny w zakresie, o którym mowa w:
 - 1) ust. 4 pkt 1 i pkt 2 lit. b, uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
 - 2) ust. 4 pkt 2 lit. a, stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy.
6. Plan ogólny nie stanowi podstawy prawnej:
 - 1) decyzji innych niż wymienione w ust. 5;
 - 2) wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane;
 - 3) sprawdzenia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.
7. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego.

plan ogólny gminy

podstawa uchwalenia:

-

organ samorządu terytorialnego:

-

rodzaj aktu:

-

granice ustawowego upoważnienia (przedmiot regulacji):

-

obszar obowiązywania:

-

**art. 13a ust. 7 upzp
plan ogólny jest aktem prawa
miejscowego**

plan ogólny gminy

podstawa uchwalenia:

- **art. 13a ust. 1 i 4 albo art. 13a ust. 1 i ust. 4 pkt 1**

organ samorządu terytorialnego:

- **rada gminy**

rodzaj aktu:

- **uchwała**

granice ustawowego upoważnienia (przedmiot regulacji):

obowiązkowe określenie:

- ✓ **stref planistycznych**
- ✓ **gminnych standardów urbanistycznych**

fakultatywne (dodatkowe) określenie:

- ✓ **obszarów uzupełnienia zabudowy**
- ✓ **obszarów zabudowy śródmiejskiej**

obszar obowiązywania:

- **obszar gminy**, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu
- **KONICZNOŚĆ UCHWALENIA POG DLA CAŁEGO OSZARU GMINY**

art. 13a ust. 7 upzp
plan ogólny jest aktem prawa
miejscowego

tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych

plan ogólny gminy

Podstawowe informacje:

1. zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
2. akt prawa miejscowego
3. sporządzany dla całego obszaru gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu)
4. wiążący w odniesieniu do:
 - miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
 - decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy)
5. nie wpływa bezpośrednio na inne decyzje administracyjne (w tym pozwolenia na budowę) i zgłoszenie budowy (nie stanowi podstawy sprzeciwu)

plan ogólny gminy

Art. 13a ust. 1 upzp

1. Dla obszaru gminy(...) rada gminy uchwała plan ogólny gminy (...).

Art. 65. ust. 1 przepisów przejściowych

1. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak **nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.**, i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.

Art. 58. przepisów przejściowych

Do dnia utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w danej gminie, zmiana zagospodarowania terenu, o której mowa w art. 14 ust. 6a pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, może nastąpić również na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Art. 67 ust. 4 przepisów przejściowych

Od dnia utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w danej gminie, uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany jest możliwe, jeżeli w danej gminie wszedł w życie plan ogólny gminy, chyba że (...):

Pytanie:

od kiedy obowiązek wprowadzenia planu ogólnego?

24 września 2023 r.

31 grudnia 2025 r.

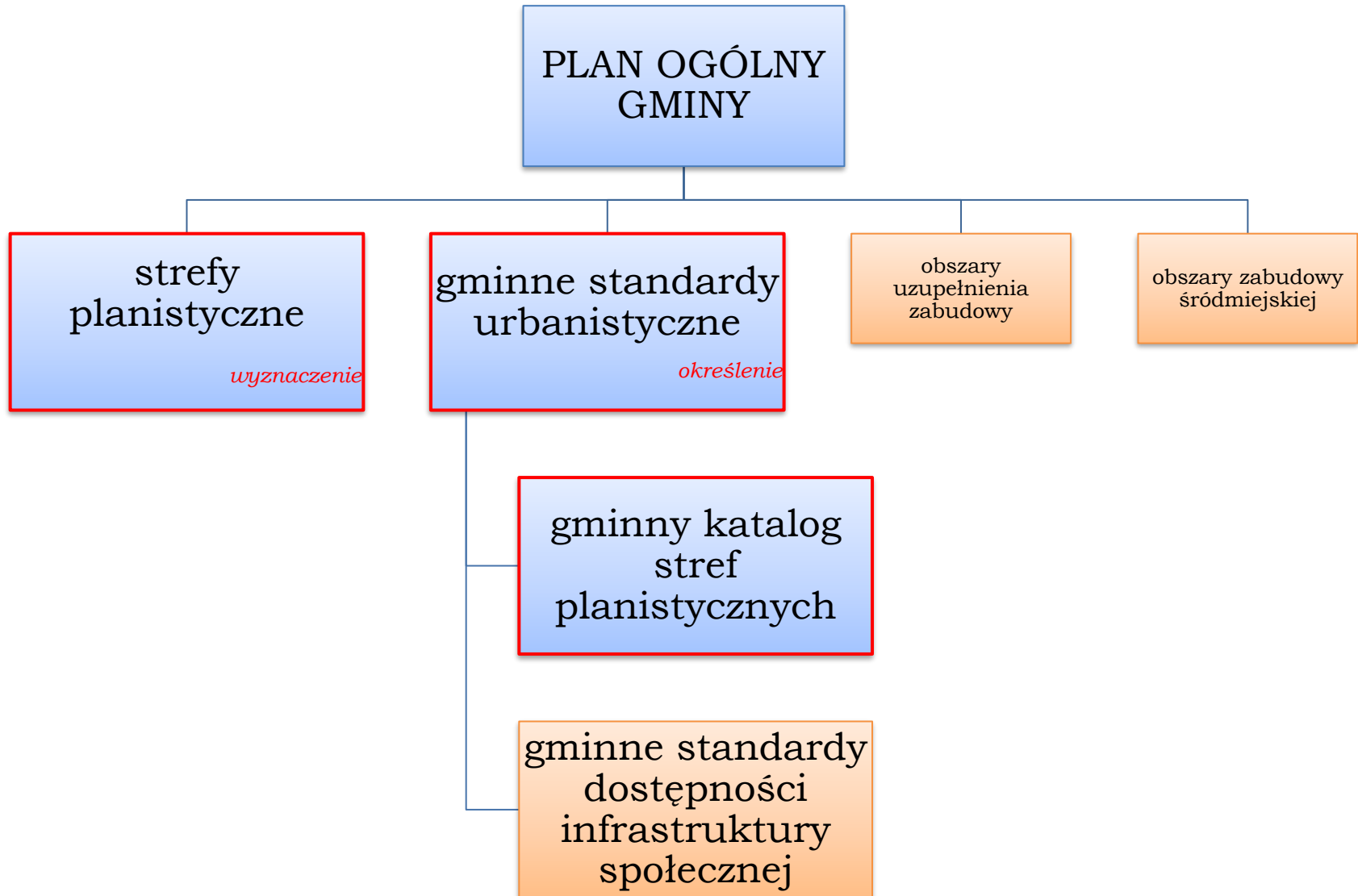
1 stycznia 2026 r.

plan ogólny gminy

- upoważnienie do wydania planu ogólnego gminy (aktu prawa miejscowego) ma charakter **obligatoryjny**
- gmina ma obowiązek ustanowić plan ogólny
- „sankcja” od dnia 1 stycznia 2026 r. jest, w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego (wejścia w życie planu ogólnego) jest:
 - brak możliwości uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (jego zmiany)
 - brak możliwości wydania decyzji o warunkach zabudowy

plan ogólny gminy

1. Strefy planistyczne (art. 13c i art. 13d)

czyli zobrazowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej poprzez **podział obszaru gminy na strefy.**

Obszar objęty planem ogólnym dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. (art.13c ust. 1)

- o zasady wyznaczania wielofunkcyjnych strefy planistycznych określa art. 13d (suma chłonności terenów niezabudowanych)

OBLIGATORYJNY ELEMENT PLANU OGÓLNEGO

W wyniku podziału dopuszcza się wyznaczenie następujących stref planistycznych:

1. **strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną;**
 2. **strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną;**
 3. **strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową;**
 4. **strefa usługowa;**
 5. **strefa handlu wielkopowierzchniowego;**
 6. **strefa gospodarcza;**
 7. **strefa produkcji rolniczej;**
 8. **strefa infrastrukturalna;**
 9. **strefa zieleni i rekreacji;**
 10. **strefa cmentarzy;**
 11. **strefa górnictwa;**
 12. **strefa otwarta;**
 13. **strefa komunikacyjna.**
- (art. 13c ust. 2)

2. Gminne standardy urbanistyczne (art. 13e)

OBLIGATORYJNE ELEMENTY PLANU OGÓLNEGO gminny katalog stref planistycznych

Czyli **katalog** wydzielonych w planie ogólnym **stref planistycznych** **wraz z określeniem:**

- dla każdej ze stref:
 1. **profilu funkcjonalnego**
 - dla wybranych stref:
 2. **wartości:**
 - **maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy,**
 - **maksymalnej wysokości zabudowy,**
 - **maksymalnego udziału powierzchni zabudowy**
 - dla stref od 1 do 7
 3. **wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej**
 - dla stref od 1 do 10

FAKULTATYWNY ELEMENTY PLANU OGÓLNEGO gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej

Czyli standardy dostępności infrastruktury społecznej obejmujące **zasady zapewnienia dostępu do obiektów infrastruktury społecznej:**

1. **szkoły podstawowej**
2. **obszarów zieleni publicznej.**

w ramach gminnego katalog stref planistycznych
dopuszcza się określenie:

- dla stref od 8 do 10
 - maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, • maksymalnej wysokości zabudowy, • maksymalnego udziału powierzchni zabudowy
- dla stref od 11 do 13
 - maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, • maksymalnej wysokości zabudowy, • maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, • minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej

plan ogólny gminy - akty wykonawcze

The screenshot shows a web browser window displaying the official website of the Dziennik Ustaw (Journal of Laws) of the Republic of Poland. The browser's address bar shows the URL: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2023/pozycja/2758>. The website header features the Polish coat of arms and the title "DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ". Navigation links include "Dziennik Ustaw", "Monitor Polski", "Wyszukiwanie", "Lista cenników", "Kontakt", "Pomoc", "Dziennik Ustaw", "Rządowe Centrum Legislacji", and "Legislacja". A search bar contains the text "TU JESTEŚ: Dziennik Ustaw 2023 r. poz. 2758". The main content area displays the title of a regulation: "Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów". Below the title, the following details are provided: "Data ogłoszenia: 2023-12-22", "Nazwa dziennika: Dziennik Ustaw", "Rok: 2023", "Pozycja: 2758", and "Pobierz plik: plik 1 PDF". A small disclaimer at the bottom states: "Używamy plików cookies, aby ułatwić Ci korzystanie z naszego serwisu oraz do celów statystycznych. Jeśli nie blokujesz tych plików, to zgadzasz się na ich użycie oraz zgłoszenie w naszej aplikacji. Pamiętaj, że możesz samodzielnie zarządzać cookies, zmieniając ustawienia przeglądarki. Więcej informacji w naszej polityce prywatności."

plan ogólny gminy - akty wykonawcze

art. 13m ust. 1 upzp

- sposób wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy

art. 13m ust. 2 upzp

- charakterystykę stref planistycznych, w tym ich profil funkcjonalny oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej,
- sposób obliczania zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz chłonności terenów niezabudowanych,
- sposób tworzenia gminnego katalogu stref planistycznych,
- sposób przygotowania projektu planu ogólnego,
- sposób stosowania oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposób prezentacji graficznej danych przestrzennych
- sposób dokumentowania prac planistycznych w zakresie planu ogólnego,
- sposób wydawania wypisów i wyrysów z planu ogólnego

2a. forma planu ogólnego gminy

§ 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie planu ogólnego gminy ...

Projekt planu ogólnego gminy, sporządza się w formie danych przestrzennych, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 3a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tworzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 67b ustawy.

forma planu ogólnego gminy

Art. 67a. ustawy

1. **Organy właściwe do sporządzania projektów** aktów planowania przestrzennego **tworzą oraz prowadzą**, w tym aktualizują i udostępniają, **zbiory danych przestrzennych** w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, zwane dalej "zbiorami".

1a*. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonuje się w Rejestrze (Urbanistycznym). 1 stycznia 2026 r.

2. Zbiory obejmują dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego.

forma planu ogólnego gminy

3. Dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego obejmują co najmniej:

- 1) **lokalizację przestrzenną** obszaru objętego aktem w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 2) atrybuty zawierające **informacje o akcie**;
- 3) **część graficzną aktu** w postaci cyfrowej reprezentacji z nadaną georeferencją w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, jeżeli akt, o którym mowa w ust. 2, posiada część graficzną.

3a. Dane przestrzenne tworzone **dla planu ogólnego** obejmują dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, oraz:

- 1) **lokalizację przestrzenną stref planistycznych, obszaru uzupełnienia zabudowy, obszaru zabudowy śródmiejskiej oraz obszarów, o których mowa w art. 13f ust. 7 pkt 4 (infrastruktura społeczna), w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;**
- 2) **atrybuty zawierające informacje o obiektach przestrzennych określonych w pkt 1.**

3b*. Dane przestrzenne tworzone **dla planu miejscowego** obejmują dane, o których mowa w ust. 3, oraz:

- 1) lokalizację przestrzenną terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 2) lokalizację przestrzenną linii zabudowy w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 3) atrybuty zawierające informacje o obiektach przestrzennych określonych w pkt 1 i 2. **1stycznia 2025 r.**

forma planu ogólnego gminy

4. Zbiór opisuje się metadanymi infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

4a*. Metadane, o których mowa w ust. 4, są tworzone, aktualizowane i udostępniane w Rejestrze. 1 stycznia 2026 r.

5. **Dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego stanowią załącznik do uchwały przyjmującej akt planowania przestrzennego lub wydanego zarządzenia zastępczego wojewody w sprawie uchwalenia aktu planowania przestrzennego.**

forma planu ogólnego gminy

Art. 67b.

Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób tworzenia oraz prowadzenia, w tym aktualizacji i udostępniania, **zbiorów (danych przestrzennych)** uwzględniający zakres informacyjny, strukturę, format i rozdzielczość przestrzenną danych gromadzonych w zbiorach oraz zakres informacyjny i strukturę metadanych infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie zagospodarowania przestrzennego, mając na uwadze zapewnienie spójności i aktualności danych dotyczących aktów, o których mowa w art. 67a ust. 2, oraz zasadę interoperacyjności, o której mowa w przepisach o infrastrukturze informacji przestrzennej.

forma planu ogólnego gminy - cyfryzacja

Projekt planu ogólnego gminy, sporządza się w formie danych przestrzennych

Dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego stanowią **załącznik do uchwały przyjmującej akt planowania przestrzennego**

w konsekwencji plan ogólny gminy to

Obowiązek cyfryzacji app:

- organy właściwe do sporządzenia aktów planowania przestrzennego prowadzą zbiory danych przestrzennych
- w zbiorach danych przestrzennych gromadzi się niezbędne do uchwalenia app
- zakres danych przestrzennych zależy od typu aktu planowania przestrzennego
- załącznikiem do uchwały przyjmującej akt planowania przestrzennego są dane przestrzenne
- dane tworzone dla planu ogólnego gminy obejmują szerszy zakres informacyjny niż dane dla pozostałych aktów, **gdyż zawiera on wyłącznie dane przestrzenne** (bez części rysunkowej i tekstowej)

Plan ogólny gminy to w istocie:

***(1) załącznik do uchwały przyjmującej
plan ogólny***

***(2) przedstawiony w formie danych
przestrzennych***

forma planu ogólnego gminy - budowa aktu

Budowa uchwały w sprawie przyjęcia planu ogólnego gminy:

1. **tytuł** uchwały:

- w oddzielnych wierszach:
- rodzaj i numer aktu,
- nazwa organu przyjmującego uchwałę,
- data podjęcia uchwały,
- określenie przedmiotu uchwały

2. przytoczenie przepisu zawierającego **upoważnienie ustawowe** do wydania uchwały

3. tekst „paragrafowany”:

- § 1. **wprowadzenie załącznika** do uchwały
- § 2. **przepis o wejściu w życie uchwały**
- pytanie czy także ewentualne przepisy przejściowe

4. załącznik do uchwały

[uchwała nr 1](#) [uchwała nr 2](#)

forma planu ogólnego gminy – nowelizacja

Art. 13a. upzp

1. Dla obszaru gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu, **rada gminy** uchwała plan ogólny gminy, zwany dalej "planem ogólnym".

2. Zmiana planu ogólnego może obejmować część obszaru gminy.

3. Zmiana planu ogólnego dla części obszaru gminy wymaga dokonania zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzenia zmiany przestają być aktualne.

- plan ogólny powinien obejmować swoim zasięgiem cały obszar gminy
- w takich granicach należy uchwalić go za pierwszym razem
- są możliwe późniejsze zmiany częściowe, obejmujące wydzielony fragment obszaru gminy
- gmina dokonując zmian planu ogólnego dla części jej obszaru, powinna każdorazowo analizować czy wprowadzane zmiany nie wpłyną na inne postanowienia planu i w konsekwencji dokonać nowelizacji także tych postanowień

forma planu ogólnego gminy – nowelizacja

- projekt planu ogólnego gminy, sporządza się w formie danych przestrzennych (§ 5 ust. 1 rozp. w sprawie projektu pog)
- dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego stanowią załącznik do uchwały przyjmującej akt planowania przestrzennego (art. 67a ust. 5 upzp)
- **projekt zmiany planu ogólnego zawiera wyłącznie zmieniane, usuwane lub dodawane obiekty przestrzenne** (§ 5 ust. 2 rozp. w sprawie projektu pog)

forma planu ogólnego gminy – nowelizacja

Budowa uchwały w sprawie zmiany planu ogólnego gminy:

1. tytuł uchwały:
 - w oddzielnych wierszach:
 - rodzaj i numer aktu,
 - nazwa organu przyjmującego uchwałę,
 - data podjęcia uchwały,
 - określenie przedmiotu uchwały
2. przytoczenie przepisu zawierającego upoważnienie ustawowe do wydania uchwały
3. tekst „paragrafowany”:
 - przepis wprowadzający załącznik do uchwały
 - przepis o wejściu w życie uchwały
 - **przepisy przejściowe**
4. załącznik do uchwały

- jak wprowadzić zmiany
- w teksie uchwały/w załączniku
- jakie brzmienie załącznika
- czy wprowadzać przepisy przejściowe

?

[uchwała nr 3](#)

[uchwała nr 4](#)

forma planu ogólnego gminy – przepisy przejściowe

art. 13a. upzp

5. Plan ogólny w zakresie, o którym mowa w:

- 1) ust. 4 pkt 1 i pkt 2 lit. b (strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne, obszary zabudowy śródmiejskiej), uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz **stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;**
- 2) ust. 4 pkt 2 lit. a (obszary uzupełnienia zabudowy), **stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy.**

6. Plan ogólny nie stanowi podstawy prawnej decyzji innych niż wymienione w ust. 5 (...)

7. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego.

§ 30 ZTP, w zw. z § 143 ZTP

1. W przepisach przejściowych reguluje się **wpływ nowego albo znowelizowanego aktu prawa miejscowego na stosunki powstałe pod działaniem aktu prawa miejscowego albo aktów prawa miejscowego dotychczasowych** bez względu na to, czy do tych stosunków zamierza się stosować przepisy dotychczasowe, przepisy nowe czy przepisy regulujące ten wpływ w sposób odmienny od przepisów dotychczasowych i przepisów nowych.

Przepisy przejściowe

Nie budzi wątpliwości, że od dnia wejścia w życie przepisów stosuje się je do stosunków (zdarzeń, stanów rzeczy) zaistniałych od tego dnia.

Nie budzi też wątpliwości, że do stosunków (zdarzeń, stanów rzeczy) zakończonych przed dniem wejścia w życie przepisów, tych przepisów nie stosuje się (inaczej przepisy te byłby retroaktywne) .

Szczególna sytuacja ma miejsce wtedy, gdy ustawodawca zmienia istniejący stan prawny, a stosunki (zdarzenia, stany rzeczy), powstałe pod dotychczasowymi przepisami, trwają nadal po wejściu w życie przepisów nowych.

forma planu ogólnego gminy - załącznik

- normatywny charakter **załącznika**
- wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 7 marca 2007 r., II SA/Bd 22/07 – **brak wskazaniami na załącznik w treści uchwały**
 - *"jeżeli sam uchwałodawca nie uznał za stosowne włączyć do zakresu uchwały załącznika, to nie ma tym samym powodu, aby opublikowany łącznie z tą uchwałą tekst oznaczony jako "załącznik do uchwały nr [...]" faktycznie za takowy załącznik uważać".*

Czy WSA miał rację ?

§ 5 rozp. w sprawie projektu pog:

1. projekt planu ogólnego gminy, sporządza się w formie danych przestrzennych
 2. projekt zmiany planu ogólnego zawiera wyłącznie zmieniane, usuwane lub dodawane obiekty przestrzenne
- dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego stanowią **załącznik** do uchwały przyjmującej akt planowania przestrzennego (art.67a ust. 5 upzp)

uzasadnienie planu ogólnego gminy

Część tekstowa

zawiera wyjaśnienie:

- 1) przyczyn wyznaczenia **stref planistycznych** w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 *(w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy);*
- 2) przyczyn wyznaczenia **obszaru uzupełnienia zabudowy** lub **obszaru zabudowy śródmiejskiej** w granicach określonych w planie ogólnym - w przypadku ich wyznaczenia;
- 3) przyczyn ustalenia **gminnych standardów urbanistycznych** w zakresie określonym w planie ogólnym;
- 4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b.

Część graficzna

stanowi **prezentacja graficzna**

- 1) **danych przestrzennych** tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 (lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem, stref planistycznych, obszaru uzupełnienia zabudowy, obszarów zabudowy śródmiejskiej, gminnych standardów infrastruktury społecznej);
- 2) **granic działek ewidencyjnych** pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- 3) **obiektów przestrzennych** w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych.

uzasadnienie planu ogólnego gminy

- nie ma charakteru normatywnego
- nie stanowi przedmiotu uzgodnień
- nie jest publikowane w dzienniku urzędowym województwa
- dane pochodzące z aktów planowania przestrzennego i ich uzasadnień będą udostępniane w Rejestrze Urbanistycznym, a do czasu jego utworzenia w BIP na stronie podmiotowej urzędu gminy
- część graficzną uzasadnienia sporządza się w postaci elektronicznej

uzasadnienie planu ogólnego gminy

- Część graficzną
 - stanowi **prezentacja graficzna**
- 1) danych przestrzennych** tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 (lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem, stref planistycznych, obszaru uzupełnienia zabudowy, obszarów zabudowy śródmiejskiej, gminnych standardów infrastruktury społecznej);

- **uchwała** w sprawie przyjęcia planu ogólnego w załączniku **dane przestrzenne** – możliwość ich odczytania wymaga dodatkowej wiedzy i umiejętności oraz ponadstandardowego oprogramowania
- **uzasadnienie** planu ogólnego – **prezentacja graficzna danych przestrzennych**

Jak ocenić powyższe rozwiązanie

3. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „plan miejscowy”

Art. 94. Konstytucji RP

Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa.

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „plan miejscowy”

podstawa uchwalenia:

-

przepisy upzp
przepisy odrębne
?

charakter upoważnienia obowiązkowe / fakultatywne

-

organ samorządu terytorialnego:

-

**art. 14 ust. 8 upzp
plan miejscowy jest aktem
prawa miejscowego**

rodzaj aktu:

-

granice ustawowego upoważnienia (przedmiot regulacji):

-

obszar obowiązywania:

?

-

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „plan miejscowy”

podstawa uchwalenia:

- [art. 4 ust. 1](#), [art.6](#), [art. 14 ust. 1 i 6](#), [art. 15 ust. 2 i 3](#), [art. 20 ust. 1](#) zdanie pierwsze, [art. 67a ust. 5 upzp](#)
- [art. 67 ust. 1](#) nowelizacji upzp z dnia 7 lipca 2023 r.

[co do zasady fakultatywny](#) charakter upoważnienia

przepisy odrębne mogą przewidywać obowiązek uchwalenia

- plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jedynie jeżeli wymagają tego przepisy odrębne (art. 14 ust. 7), np.
 - art. 55 ust. 9 Prawa lotniczego;
 - [art. 38b ustawy](#) o lecznictwie uzdrowiskowym uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych

organ samorządu terytorialnego: **rada gminy**

rodzaj aktu: **uchwała**

granice ustawowego upoważnienia (przedmiot regulacji):

- **art. 4 ust. 1, art. 15, art. 14 ust. 6a, art. 15 ust. 2 i 3, przepisy odrębne**

obszar obowiązywania:

- **obszar gminy**, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu
- **NIE MA KONIECZNOŚCI UCHWALENIA POG DLA CAŁEGO OSZARU GMINY**

art. 14 ust. 8 upzp
plan miejscowy jest
aktem prawa
miejscowego

miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego
podstawa prawna

Art. 20 ust. 1 upzp

Plan miejscowy uchwała rada gminy

- **po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami planu ogólnego,**
- **rozstrzygając** jednocześnie o
 - sposobie realizacji zapisanych w planie miejscowym inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy,
 - oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

wymogiem formalnym podjęcia uchwały jest stwierdzenie przez radę gminy zgodności przedstawionego planu miejscowego z planem ogólnym*

* ustawodawca dopiero w tym momencie wymaga oceny takiej zgodności, co świadczy o możliwości jednoczesnego procedowania pog i mpzp (nowych lub ich zmiany).

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
przedmiot regulacji

Art. 4 ust. 1 upzp

Ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Art. 14. ust. 1 i 6 upzp

W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (...)

6. Planu miejscowego nie sporządza się dla terenów zamkniętych, z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu.

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przedmiot regulacji

Art. 15 ust. 2. upzp. W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

- 1) **przeznaczenie terenów** oraz **linie rozgraniczające tereny** o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- 3a) zasady kształtowania krajobrazu;
- 4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 6) **zasady kształtowania zabudowy** oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną nadziemną intensywność zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę i sposób realizacji miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów;
- 7) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 8) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- 9) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- 10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 11) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 12) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przedmiot regulacji

Art. 15 ust. 3. upzp. W planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb:

- 1) granice obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości;
- 2) granice obszarów rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej;
- 3) granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji;
- 3a) *(uchylony)*
- 4) *(uchylony)*
- 4a) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 4b) granice terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, umieszczonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub w ostatecznych decyzjach o lokalizacji drogi publicznej, linii kolejowej, linii tramwajowej, lotniska użytku publicznego, sieci przesyłowej, budowli przeciwpowodziowej, sieci szerokopasmowej, inwestycji w zakresie terminalu, inwestycji w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego, przedsięwzięcia Euro 2012 lub decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 5) granice terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych;
- 6) granice pomników zagłady oraz ich stref ochronnych, a także ograniczenia dotyczące prowadzenia na ich terenie działalności gospodarczej, określone w ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady;
- 7) granice terenów zamkniętych, i granice stref ochronnych terenów zamkniętych;
- 8) sposób usytuowania obiektów budowlanych w stosunku do dróg i innych terenów publicznie dostępnych oraz do granic przyległych nieruchomości, kolorystykę obiektów budowlanych oraz pokrycie dachów;
- 9) *(uchylony)*
- 10) minimalną powierzchnię nowo wydzielonych działek budowlanych;
- 11) maksymalną intensywność zabudowy;
- 12) maksymalną liczbę miejsc do parkowania;
- 13) linie zabudowy dla kondygnacji podziemnych.

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

przedmiot regulacji

Art.14 ust. 6a. Zmiana zagospodarowania terenu, dotycząca:

- 1) obiektów handlu wielkopowierzchniowego,**
 - 2) niezamontowanych na budynku instalacji odnawialnych źródeł energii** lokalizowanych:
 - a) na użytkach rolnych klasy I-III i gruntach leśnych,
 - b) na użytkach rolnych klasy IV, o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 150 kW lub wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej,
 - c) na gruntach innych niż wskazane w lit. a i b, o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1000 kW
- następuje na podstawie planu miejscowego.

wymóg ustalenia określonych kategorii zmian zagospodarowania terenu wyłącznie na podstawie planu miejscowego

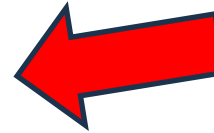
Normatywny charakter planu miejscowego

- 1) ustawa literalnie określa charakter prawny planu miejscowego - przesądzając, że jest to **akt prawa miejscowego** (art. 14 ust. 8 upzp)
- 2) o włączeniu mpzp w katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego przesądza jednak przede wszystkim **przedmiot regulacji planu miejscowego - przeznaczenie terenów oraz określenie sposobu ich zagospodarowania i zabudowy** (bez względu na określenie wprost w ustawie , że plan miejscowy to akt prawa miejscowego)
- 3) tym samym plan miejscowy ma **charakter normatywny** - kształtuje sytuację prawną podmiotów posiadających nieruchomości na terenie gminy (głównie właścicieli oraz użytkowników wieczystych nieruchomości)

Normatywny charakter planu miejscowego

- 4) z charakteru prawnego planu miejscowego jako aktu prawa miejscowego wynika, że:
- ✓ musi być stanowiony na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie
 - ✓ nie może naruszać aktów prawa powszechnie obowiązującego (ustaw, Konstytucji RP, prawa Unii Europejskiej, rozporządzeń);
 - ✓ podlega zasadom wykładni aktów normatywnych (literalnej, systemowej, celowościowej oraz założeniu racjonalnego prawodawcy)
 - ✓ powinien być stanowiony zgodnie z zasadami poprawnej legislacji
 - ✓ jest ustanowiony w przewidzianej przez prawo procedurze
 - ✓ przez organ posiadający jednoznaczną kompetencję do jego ustanowienia
 - ✓ podlega ogłoszeniu (w wojewódzkim dzienniku urzędowym)

Wskazania dla legislatora

- znajdź i przytocz podstawę do wydania aktu
- zadbaj o zgodność aktu
 - z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami (Konstytucja, ustawy, rozporządzenia)
 - z ustawą o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi
- zadbaj o normatywność tekstu (nie wprowadzaj uzasadnień i wyjaśnień, nie powtarzaj obowiązujących przepisów)
- pamiętaj, że materia aktu powinna obejmować całość spraw przekazanych do uregulowania i jednocześnie nie może wykraczać poza sprawy przekazane do uregulowania; tym samym wprowadzaj tylko takie regulacje, które zostały przekazane do uregulowania aktem (nie więcej niż możesz, nie mniej niż musisz)
- nie wyjaśniaj, nie precyzuj i nie modyfikuj przepisów ustawowych
- wprowadzaj przepisy pamiętając, że będą one podlegać powszechnie przyjętym regułom wykładni prawa (językowa, systemowa, funkcjonalna),
- bądź konsekwentny terminologicznie - do oznaczenia jednakowych pojęć używaj jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznaczaj tymi samymi określeniami

wymagania co do części tekstowej i graficznej planu miejscowego – ustawa

Art. 14 ust. 1

Integralną częścią uchwały, o której mowa w ust. 1, jest załącznik graficzny przedstawiający granice obszaru objętego projektem planu miejscowego.

Art. 15 ust. 1 zdanie pierwsze

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i część graficzną, wraz z uzasadnieniem, uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego.

Art. 20 ust. 1 zdanie drugie

Część tekstowa planu miejscowego stanowi **treść uchwały** w sprawie uchwalenia planu miejscowego, a część graficzna oraz wymagane rozstrzygnięcia stanowią **załączniki** do tej uchwały.

Art. 67a (obowiązek cyfryzacji – dane przestrzenne)

3. Dane przestrzenne tworzone dla aktów planowania przestrzennego obejmują co najmniej:

- 1) lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 2) atrybuty zawierające informacje o akcie;
- 3) część graficzną aktu w postaci cyfrowej reprezentacji z nadaną georeferencją w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, jeżeli akt, o którym mowa w ust. 2, posiada część graficzną.

3b*. Dane przestrzenne tworzone **dla planu miejscowego** obejmują dane, o których mowa w ust. 3, oraz:

- 1) lokalizację przestrzenną terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 2) lokalizację przestrzenną linii zabudowy w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 3) atrybuty zawierające informacje o obiektach przestrzennych określonych w pkt 1 i 2. **1 stycznia 2025 r.**

5. **Dane przestrzenne** tworzone dla aktów planowania przestrzennego **stanowią załącznik do uchwały** przyjmującej akt planowania przestrzennego lub wydanego zarządzenia zastępczego wojewody w sprawie uchwalenia aktu planowania przestrzennego.

wymagania co do części tekstowej i graficznej planu miejscowego

Art. 16 ust. 2 upzp

Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, **sposób przygotowania projektu planu miejscowego w części tekstowej i graficznej**, określając skale, klasy przeznaczenia terenu, stosowane oznaczenia, nazewnictwo, standardy, sposób prezentacji graficznej danych przestrzennych oraz sposób dokumentowania prac planistycznych w zakresie planu miejscowego, uwzględniając potrzeby kształtowania ładu przestrzennego, w tym przeciwdziałania powstawaniu konfliktów przestrzennych i rozpraszaniu zabudowy oraz możliwość dokonania oceny prawidłowości prac planistycznych.

- **Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** (Dz.U. poz. 2404)

wymagania co do części tekstowej i graficznej planu miejscowego - rozporządzenie

Elementy części tekstowej

§ 3. Część tekstowa projektu planu miejscowego zawiera:

- 1) określenie podstawy prawnej podjęcia uchwały, o której mowa w [art. 20 ust. 1](#) ustawy;
- 2) określenie integralnych części uchwały;
- 3) ustalenia, o których mowa w [art. 15 ust. 2 i 3](#) ustawy.

(obligatoryjny i fakultatywny przedmiot regulacji)

Sposób formułowania ustaleń części tekstowej projektu planu miejscowego

§ 4. Ustalenia części tekstowej projektu planu miejscowego formułuje się zgodnie z następującymi wymogami:

- 1) ustalenia dotyczące **przeznaczenia terenów** zawierają określenie przeznaczenia poszczególnych terenów lub zasad ich zagospodarowania, w tym nazwę klasy przeznaczenia terenu oraz symbol wraz z numeracją wyróżniającą je spośród innych terenów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia;
- 2) ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania **ładu przestrzennego** zawierają określenie:
 - a) cech elementów zagospodarowania przestrzennego, które wymagają ochrony, ukształtowania lub rewaloryzacji,
 - b) nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;
- 3) ustalenia dotyczące zasad **ochrony środowiska**, przyrody i krajobrazu zawierają nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów;
- 4) ustalenia dotyczące zasad kształtowania **krajobrazu** zawierają nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów;
- 5) ustalenia dotyczące zasad ochrony **dziedzictwa kulturowego** i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej zawierają określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami planu miejscowego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;
- 6)7)15)

wymagania co do części tekstowej i graficznej planu miejscowego - rozporządzenie

Elementy części graficznej

§ 7. 1. Część graficzna projektu planu miejscowego zawiera:

- 1) **nazwę** planu miejscowego;
 - 2) określenie **skali** w formie liczbowej i liniowej;
 - 3) informację o układzie **współrzędnych** zgodnym z obowiązującym państwowym systemem odniesień przestrzennych oraz wskazanie kierunku północy;
 - 4) informację o źródle pochodzenia użytego materiału państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, o której mowa w art. 40c ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990);
 - 5) **wrys ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy** z oznaczeniem granic obszaru objętego projektem planu miejscowego wraz z legendą zawierającą oznaczenia występujące na tym wrysie;
 - 6) **legendę**;
 - 7) **granice obszaru objętego planem miejscowym**;
 - 8) **określenie przeznaczenia terenów** oraz **linie rozgraniczające** tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich symbole i oznaczenia graficzne wraz z numeracją wyróżniającą je spośród innych terenów;
 - 9) **linie zabudowy**;
 - 10) **granice i oznaczenia terenów lub obiektów**, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy.
2. Część graficzna projektu planu miejscowego zawiera, w zależności od potrzeb, w szczególności:
- 1) **granice obszarów**, o których mowa w art. 15 ust. 3 pkt 1-7 ustawy;
 - 2) **oznaczenia elementów zagospodarowania przestrzennego terenu**;
 - 3) **oznaczenia elementów informacyjnych** niebędących ustaleniami projektu planu miejscowego.

Sposób sporządzania części graficznej

§ 8. 1. Część graficzną projektu planu miejscowego sporządza się w technice graficznej zapewniającej czytelność ustaleń planu i mapy, z wykorzystaniem której jest on sporządzony, oraz możliwość wyłożenia projektu planu miejscowego do publicznego wglądu, sporządzania jego kopii, a także ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa.

2. Część graficzną projektu planu miejscowego sporządza się w sposób umożliwiający jednoznaczne jej powiązanie z częścią tekstową projektu planu miejscowego.

3. W przypadku gdy linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania ma wspólny przebieg z granicą działki ewidencyjnej, wyznacza się ją z wykorzystaniem geometrii działek ewidencyjnych, pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Symbole, nazwy i oznaczenia graficzne

§ 9. 1. Symbole, nazwy i oznaczenia graficzne dotyczące przeznaczenia terenów stosowane w projekcie planu miejscowego oraz standardy ich stosowania określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Podstawowe oznaczenia graficzne i nazwy dotyczące linii stosowanych w części graficznej projektu planu miejscowego określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

wymagania co do części tekstowej i graficznej
planu miejscowego - uchwała

„§ 2. 1. Część tekstowa planu stanowi treść niniejszej uchwały.

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) rysunek planu w skali 1:1000 (załącznik nr 1);
- 2) rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania (załącznik nr 2);
- 3) dane przestrzenne miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapisane w formie elektronicznej (załącznik nr 3).”

Uchwała Nr V/52/2024

Rady Gminy Chełm

z dnia 28 sierpnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych

w obrębach ewidencyjnych Weremowice i Zagroda

wymagania co do części tekstowej i graficznej
planu miejscowego - **uchwała**

„§ 2. 1. Część tekstowa planu stanowi treść niniejszej uchwały.

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) część graficzna - rysunek planu w skali 1:1000 (załącznik nr 1);
- 2) ideogram uzbrojenia w skali 1:1000 (załącznik nr 2);
- 3) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu (załącznik nr 3);
- 4) rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania (załącznik nr 4);
- 5) dane przestrzenne - dokument elektroniczny (załącznik nr 5)”

Uchwała Nr 86/IV/2024

Rady Miasta Lublin

z dnia 5 września 2024 r.

w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część II w obszarze B - rejon ul. W. Orkana

4. formułowanie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako aktu normatywnego

Definicja

Zasady poprawnej legislacji

- **wszelkie wskazania kierowane do prawodawcy jak poprawnie dokonywać rozstrzygnięć legislacyjnych, czyli w jaki sposób „pisać” (wprowadzać, uchwalać, zmieniać) przepisy**
- zarówno te spośród wskazań dla prawodawcy, których naruszenie powoduje, że akt normatywny obarczony jest wadą istotną (jest niekonstytucyjny, jest sprzeczny z prawem, a więc konsekwencji nieważny), jak i te które nie skutkujące nieważnością aktu
- nie wskazują prawodawcy spraw, które jest on obowiązany unormować, a jedynie sposób normowania tych spraw
- nie odpowiadają więc na napytanie „co” rozstrzygnąć ma prawodawca, a jedynie na pytanie — „jak” dane rozstrzygnięcie wprowadzić
- nie odnoszą się do proceduralnych aspektów stanowienia prawa (dotyczą formy stanowienia prawa, a nie trybu uchwalania przepisów)

W szerokim rozumieniu, obok zasad wywiedzionych z art. 2 Konstytucji, także wszelkie inne zasady poprawnego sporządzania aktów normatywnych, w tym przede wszystkim dyrektywy ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”

Zasady poprawnej legislacji

- Art. 2 Konstytucji: **Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.**
- Szereg zasad, które nie zostały ujęte *expressis verbis* w tekście Konstytucji RP, ale które wynikają z istoty i z aksjologii demokratycznego państwa prawnego, w tym z **zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa**, z której wynikają dalsze zasady szczegółowe dotyczące reguł stanowienia prawa, określane zbiorczo jako **zasady przyzwoitej legislacji**

Zasada zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa

- Zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa opiera się **na pewności prawa**, a więc zespole takich cech przysługujących prawu, które zapewniają jednostce **bezpieczeństwo prawne** i umożliwiają jej decydowanie o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość treści obowiązującego tekstu prawnego i konsekwencji prawnych, jakie jej działania mogą wywołać

Wyroki TK z dnia 19 marca 2007 r., K 19/07 i z dnia 25 kwietnia 2001 r., K 13/01

- W demokratycznym państwie prawnym **stanowienie prawa nie może być pułapką dla obywateli**, którzy powinni móc układać swoje sprawy w zaufaniu,
 - ✓ że nie narażają się na skutki prawne niedające się przewidzieć w momencie podejmowania decyzji
 - ✓ i że ich działania, podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem, będą także w przyszłości uznawane przez porządek prawny

Orzeczenie TK z 3 grudnia 1996 r. oraz wyroki TK z dnia 3 grudnia 1996 r., K 25/95, z dnia 25 listopada 1997 r., K 26/97, z dnia 10 kwietnia 2001 r., U 7/00, z dnia 5 listopada 2002 r., P 7/01, z dnia 7 czerwca 2004 r., P 4/03, z dnia 15 lutego 2005 r., K 48/04 i z dnia 29 listopada 2006 r., SK 51/06.

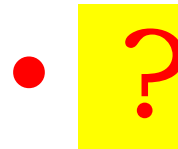
Zasady poprawnej legislacji - katalog

1. Nakaz odpowiedniej *vacatio legis*
2. Nakaz ustanawiania przepisów przejściowych
3. Ochrona praw nabytych i interesy w toku
4. Zasada niedziałania prawa wstecz
5. Zasada określoności przepisów

Odpowiednia *vacatio legis*:

- 1. ma umożliwić adresatowi przepisów zapoznanie się z nowymi regulacjami prawnymi**
- 2. ma pozwolić mu na dostosowanie się do zmieniającego się stanu prawnego.**

Definicja

Nakaz odpowiedniej *vacatio legis*

Odpowiednia *vacatio legis*:

1. ma umożliwić adresatowi przepisów zapoznanie się z nowymi regulacjami prawnymi
2. ma pozwolić mu na dostosowanie się do zmieniającego się stanu prawnego.

Definicja:

Okres pomiędzy ogłoszeniem aktu (w dzienniku urzędowym), **a jego wejściem w życie** (okres „spoczywania” przepisów)

**Odpowiednia *vacatio legis* – art. 2
Konstytucji RP**

Art. 88 ust. 1 Konstytucji

1. Warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie.

2. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa.

Nakaz odpowiedniej *vacatio legis*

- Długość *vacatio legis* powinna być dostosowana do charakteru danego aktu prawnego.
- Nakaz dochowania *vacatio legis* nie ma charakteru bezwzględnego.
 - prawodawca może zrezygnować z wprowadzenia okresu spoczywania przepisów i przyjąć, że wchodzi one w życie z dniem ogłoszenia.
 - jest to jednak środek wyjątkowy (nadzwyczajny), uzasadniony jedynie innymi zasadami i wartościami konstytucyjnymi, takimi jak ważny interes publiczny.

**ustawa z dnia 20 lipca 2000 r.
o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych**

zasada – art. 4 ust. 1

akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące wchodzą w życie: *minimalna vacatio legis*

- po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia,
- chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

wyjątki – art. 4 ust. 2

- w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni,
- a jeśli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Nakaz odpowiedniej vacatio legis

1. Przy obliczaniu terminu wejścia w życie aktu normatywnego określonego w dniach nie uwzględnia się dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przypadków, gdy akt normatywny wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Terminy wejścia w życie aktu normatywnego określone w tygodniach, miesiącach lub latach kończą się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada dniu ogłoszenia, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca.

art. 6 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

OBLICZANIE DATY WEJŚCIA W ŻYCIE AKTU

Nakaz ustanawiania przepisów przejściowych

Nie budzi wątpliwości, że od dnia wejścia w życie przepisów stosuje się je do stosunków (zdarzeń, stanów rzeczy) zaistniałych od tego dnia.

Nie budzi też wątpliwości, że do stosunków (zdarzeń, stanów rzeczy) zakończonych przed dniem wejścia w życie przepisów, tych przepisów nie stosuje się (inaczej przepisy te byłby retroaktywne) .

Szczególna sytuacja ma miejsce wtedy, gdy prawodawca zmienia istniejący stan prawny, a stosunki (zdarzenia, stany rzeczy), powstałe pod dotychczasowymi przepisami, trwają nadal po wejściu w życie przepisów nowych.

Nakaz ustanawiania przepisów przejściowych

1. **gdy prawo reguluje dziedzinę spraw wcześniej już normowaną, konieczne jest wprowadzenie odpowiednich przepisów przejściowych**
2. w tych przypadkach nie wykształciła się powszechnie przyjęta reguła intertemporalna, która w jednoznaczny sposób pozwalałaby określić, jakie przepisy – prawa „nowego”, czy też prawa „starego” – zastosować.
3. brak takich rozstrzygnięć uznać należy za błąd skutkujący złamaniem zasad przyzwoitej legislacji.

- **zasada bezpośredniego działania prawa nowego,**
- **zasada dalszego działania prawa dawnego,**
- **zasada regulacji szczególnej**

Nakaz ustanawiania przepisów przejściowych

- **doktryna** (np. Zob. S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz...*, str. 80 i nast., G. Wierczyński *Zasady techniki prawodawczej. Komentarz do rozporządzenia*, red. J. Warylewski, str. 163 i nast., Beata Sieńko Kowalska, Maciej Kłodawski *Milczenie prawodawcy w kwestiach intertemporalnych w świetle wybranego orzecznictwa i poglądów doktryny – kilka uwag po nowelizacji Zasad techniki prawodawczej, Szkice z teorii tworzenia prawa i techniki legislacyjnej*)
- **orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego** (np. orzeczenie TK z dnia 5 grudnia 1995 r. K 6/95 i z dnia 15 lipca 1996 r. K 5/96 oraz wyroki TK z dnia 25 listopada 1997 r., K 26/97, z dnia 17 marca 2008 r. K 32/05, z dnia 3 czerwca 2008 r., K 42/07, z dnia 20 stycznia 2009 r., P 40/07 i z dnia 3 grudnia 2013 r., P 40/12.)
- **orzecznictwo sądów powszechnych i administracyjnych** (np. wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2003 r., SA/Bd 1358/03, WSA we Wrocławiu w wyrokach z dnia 19 grudnia 2006 r., I SA/Wr 1057/06, LEX nr 308405 i I SA/Wr 1058/06, LEX nr 389681; WSA w Warszawie w wyrokach z dnia 30 stycznia 2006 r., III SA/Wa 1453/05, LEX nr 233425 i III SA/Wa 2592/05, LEX nr 233431)

Ochrona praw nabytych i interesy w toku

Zasada ochrony praw nabytych i zasada ochrony interesów w toku wymagają, aby przepisy przejściowe nie tylko dostrzegały i rozwiązywały problemy intertemporalne (jakie prawo zastosować), ale czyniły to w interesie ich adresatów, w sposób możliwie najmniej dla nich uciążliwy.

ochrona praw nabytych

zakaz arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce

- prawa nabyte na podstawie indywidualnego aktu organu władzy (decyzji administracyjnej, wyroku sądu) – *in concreto*
- prawa nabyte wprost na podstawie ustawy (z chwilą spełnienia określonych w niej przesłanek) – *in abstracto*
- ekspektatywy praw podmiotowych o maksymalnie ukształtowanym charakterze

Szczegóły z praktycznymi wskazaniem:

- Opracowanie Biura Trybunału Konstytucyjnego *Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2011, str. 21 i nast. oraz wskazane tam orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
- T. Zalasinski : *Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2008.

ochrona interesów w toku

ochrona jednostki, w sytuacjach w których rozpoczęła ona określone przedsięwzięcie na gruncie dotychczasowych przepisów w zaufaniu, że określone w tych przepisach reguły prowadzenia owych przedsięwzięć nie ulegną zmianie

W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego ochroną interesów w toku objęte są **sytuacje, w których:**

- (1) przepisy prawa wyznaczają pewien horyzont czasowy dla realizowanych określonych przedsięwzięć;**
- (2) przedsięwzięcia te mają być rozłożone w czasie i nie mogą zrealizować się w wyniku jednorazowego zdarzenia;**
- (3) obywatel powinien faktycznie rozpocząć to przedsięwzięcie w okresie obowiązywania przepisów**

Opracowanie Biura Trybunału Konstytucyjnego Proces prawotwórczy ..., str. 39 oraz wskazane tam orzecznictwo TK.

ochrona praw nabytych i interesy w toku

- nie mają charakteru absolutnego
- **ograniczenie lub zniesienie praw nabytych jest dopuszczalne pod warunkiem, że takie działanie jest konieczne dla realizacji innych wartości konstytucyjnych**, które w danej sytuacji mają pierwszeństwo przed wartościami znajdującymi się u podstaw zasady ochrony praw nabytych.
- **Ochrona interesów w toku nie może zaś, w sposób nadmierny, petryfikować dotychczasowych rozwiązań prawnych.**
- Jeśli jednak ustawodawca zdecyduje się na „przełamanie” zasady ochrony praw nabytych i interesów toku, to powinien ograniczyć do niezbędnego minimum negatywne skutki dla jednostki takiej decyzji i wprowadzić rozwiązania, które ułatwiają dostosowanie się tej jednostki do nowej sytuacji.

Wyrok TK z dnia 25 czerwca 2002 r., K 45/01.

Lex retro non agit

- zasada niedziałania prawa wstecz
- prawo powinno działać na przyszłość.
- **prawodawca nie powinien stanowić norm prawnych, które miałyby być stosowane do zdarzeń przeszłych i zakończonych przed dniem wejścia w życie tych norm.**

UWAGA!

Retroaktywność należy odróżnić od retrospekcji – jednego ze sposobów rozwiązywania problemów intertemporalnych (nakazu zastosowania nowego prawa do stosunków prawnych powstałych pod rządami dawnych przepisów i trwających nadal)

Zasada określoności przepisów

- Zasada ta nakazuje prawodawcy tworzyć uregulowania w sposób **poprawny**, precyzyjny i **jasny**.
- Odnosi się wyłącznie do językowego aspektu przepisów i **ma charakter bezwzględny** (nie da się jej przeciwstawić żadnej innej konstytucyjnej zasadzie – **przepis prawa w każdych okolicznościach powinien być poprawny, precyzyjny i jasny.**

Zasada określoności przepisów

Test określoności prawa (Zob. wyrok TK z dnia 4 listopada 2010 r. , K 19/06) :

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego każdy przepis prawny powinien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego (poprawność przepisu),

a spełnienie tego podstawowego warunku pozwala na ocenę przepisu w aspekcie jego jasności i precyzji.

Jasność przepisu oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych nie budzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw.

Precyzja przepisu powinna przejawiać się w konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw tak, by ich treść była oczywista i pozwalała na ich wyegzekwowanie.

Zasada określoności przepisów

Wyrok WSA w Białymstoku z 30 marca 2023 r., II SA/Bk 88/23

- „**Tylko wadliwe zapisy, które dezintegrują postanowienia całego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, skutkują stwierdzeniem nieważności uchwały przyjmującej ten plan w całości. W przeciwnym razie **nieważność dotyczyć może tylko części planu.**”
- „**Naruszenia nieistotne** to naruszenia drobne, mało znaczące, niedotyczące istoty zagadnienia. Za nieistotne naruszenie należy uznać takie, które jest mniej doniosłe w porównaniu z innymi przypadkami wadliwości, jak **nieścisłość prawna czy też błąd**, który **nie ma wpływu na istotną treść** aktu.”

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 października 2003 r. (K. 53/02)

- **Przekroczenie pewnego poziomu niejasności przepisów** prawnych stanowić może samoistną przesłankę stwierdzenia ich niezgodności z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego, z której wywodzony jest nakaz należytej określoności stanowionych przepisów

Zasada określoności przepisów

Wyrok NSA z 13 marca 2013 r., II OSK 2570/12

- **„uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej nie może usprawiedliwiać formułowania niejasnych i nieczytelnych regulacji, w wyniku których mogłoby dojść do niedających się pogodzić odrębności w sposobie postępowania odbiorców tych norm”**

5. Ustalenia planu miejscowego – zasady techniki prawodawczej

**Rozporządzenie Prezesa Rady
Ministrów z dnia 20 czerwca
2002 r. w sprawie "Zasad
techniki prawodawczej (Dz. U. z
2016 r. poz. 283)**

Załącznik do
rozporządzenia:

**„Zasady techniki
prawodawczej” (ZTP)**

Czyli zbiór dyrektyw
(wskazań, wytycznych) co
do sposobu redagowania
tekstu prawnego (tekstu
aktu normatywnego)

Podstawa prawna wydania

Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów

zakres przedmiotowy ustawy: zasady organizacji, tryb pracy, sposób wykonywania konstytucyjnych uprawnień i obowiązków, organy wewnętrzne, organy pomocnicze, opiniodawczo-doradcze, RCL jako pjo podległa PRM, RCA, KPRM, zakres i zasady działania ministrów

Art.. 14 ustawy: (dotyczący co do zasady Rady Legislacyjnej jako organu opiniodawczo-doradczego RM i PRM w sprawach dotyczących systemu prawa)

4. Prezes Rady Ministrów po zasięgnięciu opinii Rady Legislacyjnej ustala, w drodze rozporządzenia:

1) **zasady techniki prawodawczej;**

2) *(uchylony)*.

5. Prezes Rady Ministrów wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, określi w szczególności **elementy metodyki przygotowania i sposób redagowania projektów ustaw i rozporządzeń oraz innych normatywnych aktów prawnych, a także warunki, jakim powinny odpowiadać uzasadnienia projektów normatywnych aktów prawnych, jak również reguły przeprowadzania zmian w systemie prawa.**

Stosowanie zasad techniki prawodawczej powinno zapewnić w szczególności spójność i kompletność systemu prawa oraz przejrzystość tekstów normatywnych aktów prawnych, z uwzględnieniem dorobku nauki i doświadczeń praktyki.

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

Wątpliwości (kontrowersje):

- ZTP jako akt powszechnie obowiązujący – zakres obowiązywania
- podstawa prawna do wydania rozporządzenia
 - zakres przedmiotowy wykonywanej ustawy
 - organ upoważniony do wydania rozporządzenia
 - zakres spraw
 - wytyczne
- **czy i kto powinien autorytatywnie (normatywnie) stwierdzać co jest zasadą poprawnej legislacji, a co nie**
- **kto jest adresatem ZTP (kogo wiążą ZTP)**
- **hierarchia aktów normatywnych – czy rozporządzenie (ZTP) wpływa na kształt ustaw i aktów prawa miejscowego**
- **wykroczenie poza zakres spraw przekazanych do uregulowania**

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

- zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą Trybunału Konstytucyjnego:
 - pomimo, iż akt ten jest wiążący jedynie dla prawodawcy rządowego,
 - ustawodawca, bez ważnych powodów,
 - nie powinien od zasad tam zawartych odstępować,
 - w akcie tym zostały bowiem skodyfikowane **powszechnie uznawane reguły postępowania legislacyjnego.**

orzeczenie TK z dnia 24 maja 1994 r. (K 1/94)

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

- ZTP stanowią **prakseologiczny kanon**, który powinien być respektowany przez ustawodawcę demokratycznego państwa prawnego

Wyrok TK z dnia 21 marca 2001 r. (K. 24/00)

- Niezależnie od:
 - problemu mocy obowiązującej zasad techniki prawodawczej
 - i kręgu związanych nimi organówustawodawca nie powinien w tak oczywisty sposób ignorować wyrażonych w nich norm, zwłaszcza w sytuacji, gdy **z uwagi na współzależność zasad redagowania tekstu prawnego i zasad jego wykładni** może się to stać źródłem poważnych problemów ze stosowaniem prawa

Wyrok TK z dnia 30 października 2001 r. (K. 33/00)

legislacja – jak **zakodować** w przepisach prawnych normy prawne

wykładnia – jak **odkodować** z przepisów prawnych normy prawne

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

- ZTP są regułami konstruowania poprawnych aktów normatywnych i rzetelnego dokonywania zmian w systemie, wiążącymi rządowego prawodawcę.
- Także ustawodawca nie powinien od tych zasad odstępować.
- **Nierzadko, w następstwie błędów w technice prawodawczej, rozwiązania aktu normatywnego stają się tak dalece wadliwe, że naruszają standardy prawodawstwa w państwie prawa.**
- Z wyrażonej w art. 2 Konstytucji klauzuli demokratycznego państwa prawnego doktryna i orzecznictwo wyprowadzają (m.in.) wymagania co do techniki legislacyjnej, określane jako zasady przyzwoitej (poprawnej) legislacji.
- Stąd w wielu orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny odwołuje się **subsydiarnie** do zasad techniki prawodawczej,
- a niejednokrotnie niepoprawne sformułowanie aktu prawnego (przepisu) skutkuje stwierdzeniem jego niekonstytucyjności, zwłaszcza gdy prowadzi do naruszenia praw i wolności konstytucyjnych bądź jest źródłem poważnych problemów ze stosowaniem prawa”.

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

- Jakkolwiek naruszenie przepisów rozporządzenia z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" nie wywołuje z mocy prawa żadnych ujemnych skutków, to jednak uwzględnić należy, że zawiera ono **ważne zalecenia dotyczące tworzenia aktów prawnych**.
- *(ZTP) ustalając standardy poprawnej legislacji, tym samym ustalają także standardy poprawnej interpretacji przepisów.*
- *Nie ulega bowiem wątpliwości, że istnieje ścisła zależność między zasadami redagowania a zasadami interpretowania tekstów prawnych, interpretacja polega wszak na ustalaniu tak czy inaczej rozumianej woli prawodawcy.*

Wyrok SN II CSK 436/11

Zasady techniki prawodawczej (ZTP), a akty prawa miejscowego

- Zasady Techniki Prawodawczej są zbiorem dyrektyw skierowanych do prawodawcy (a właściwie do legislatorów) wskazujących, jak poprawnie wyrażać normy prawne w przepisach prawnych i jak je grupować w aktach normatywnych. Natomiast nie służą one ocenie ważności obowiązującego prawa.

Wyrok NSA z 13.12.2012 r., II GSK 1886/11,

Zasady techniki prawodawczej (ZTP), a akty prawa miejscowego

- „Zasady techniki prawodawczej nie mogą stanowić podstawy do oceny legalności miejscowych aktów prawnych i nawet ewentualne naruszenie określonych w nim zasad legislacji nie może stanowić podstawy do uznania, że doszło do naruszenia prawa w stopniu uzasadniającym stwierdzenie nieważności kontrolowanej uchwały w całości lub części.
- „Zasady techniki prawodawczej” nie są klasycznymi dyrektywami o charakterze normatywnym i nawet ustanowienie ich w formie aktu normatywnego tego nie zmienia; są zbiorem reguł wskazujących jak poprawnie konstruować akty normatywne, nie służą ocenie ważności obowiązującego prawa.
- *Wyrok WSA w Warszawie z 03.02.2021 r. , II SA/Wa 1130/20*

Zasady techniki prawodawczej (ZTP), a miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

- z formalnego punktu widzenia Zasady techniki prawodawczej jako załącznik do rozporządzenia wydanego na podstawie przepisów ustawy o Radzie Ministrów wiążą jedynie organy administracji rządowej
- są to jednak ukształtowane w polskiej kulturze prawnej reguły poprawnego redagowania tekstów prawnych (to nie wydający rozporządzenie Prezes Rady Ministrów jest ich autorem)
- stąd znajdują zastosowanie do aktów prawa miejscowego, w tym aktów planowania przestrzennego, a w szczególności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- zastosowanie zasad techniki prawodawczej do planów miejscowych, ze względu na ich specyfikę, ma jednak ograniczony zakres (przede wszystkim część tekstowa planu, brak niektórych kategorii przepisów)

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

§ 142.

~~1. Akty prawa miejscowego są stanowione przez wojewodę i organy administracji niezespólonej na podstawie przepisów upoważniających zamieszczonych w ustawie dotyczącej administracji rządowej w województwie albo w innych ustawach.~~

~~2. Akty prawa miejscowego są stanowione przez sejmik województwa, radę lub zarząd powiatu oraz radę lub zarząd gminy na podstawie przepisów upoważniających zamieszczonych w ustawach dotyczących odpowiednich samorządów terytorialnych albo w innych ustawach.~~

~~3. Rodzaje aktów prawa miejscowego określają ustawy, o których mowa w ust. 1 i 2.~~

§ 142 uchylony przez § 1 pkt 76 rozporządzenia z dnia 5 listopada 2015 r. zmieniającego niniejsze rozporządzenie z dniem 1 marca 2016 r.

dyrektywy stosowane do projektów aktów prawa miejscowego

§ 143 Ztp

Do projektów aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone

- w dziale VI, z wyjątkiem § 141, w dziale V, z wyjątkiem § 132, w dziale I w rozdziałach 1-7
- w dziale II,
- a do przepisów porządkowych - również w dziale I w rozdziale 9,

chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej*.

* np. ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Dział I Projekt ustawy

- Rozdział 1 Przepisy ogólne
- Rozdział 2 Budowa ustawy
- Rozdział 3 Tytuł ustawy
- Rozdział 4 Układ i postanowienia przepisów merytorycznych
- Rozdział 4a Przepisy epizodyczne
- Rozdział 5 Układ i postanowienia przepisów przejściowych i dostosowujących
- Rozdział 6 Układ i postanowienia przepisów końcowych
- Rozdział 7 Oznaczanie przepisów ustawy i ich systematyzacja
- ~~Rozdział 8 Przepisy upoważniające~~
- **Rozdział 9 Przepisy karne oraz przepisy o karach pieniężnych**

Dział II Zmiana (nowelizacja) ustawy

~~Dział III Tekst jednolity~~

~~Dział IV Sprostowanie błędu~~

Dział V Projekt aktu wykonawczego (rozporządzenia)

Dział VI Projekty aktów normatywnych o charakterze wewnętrznym (uchwał i zarządzeń)

Dział VII Projekty aktów prawa miejscowego - wprost

Dział VIII Typowe środki techniki prawodawczej - wprost

Zasady techniki prawodawczej (ZTP)

- nakaz stosowania określonych przepisów "odpowiednio" oznacza, że przy ich stosowaniu należy uwzględnić specyfikę spraw, których dotyczy takie odesłanie
- **w sposób możliwie najbardziej zbliżony do tego, w jakim stosuje je się w pierwszym zakresie (wprost)**
- w praktyce „pojęcie „odpowiedniości” stosowania określonego przepisu oznacza, że:
 - niektóre jego postanowienia będzie można stosować bez żadnej modyfikacji,
 - inne trzeba będzie odpowiednio zmodyfikować,
 - a jeszcze innych w ogóle nie będzie można stosować.

Uchwała SN z dnia 30 stycznia 2001 r. oraz z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt III CZP 51/12

Projekt planu miejscowego

§ 4. ZTP Zakaz (zbędnych) powtórzeń - superfluum. Zakaz tworzenia norm „hybrydowych”

3. W *akcie prawa miejscowego* można odsyłać do przepisów tego samego lub innego *aktu prawa miejscowego* wydanego na tej samej podstawie prawnej oraz do postanowień ustaw, umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską oraz dających się bezpośrednio stosować postanowień aktów normatywnych ustanowionych przez organizacje międzynarodowe lub organy międzynarodowe.

4. W *akcie prawa miejscowego* nie można zamieszczać przepisów nakazujących stosowanie innych aktów normatywnych.

§ 137. W *akcie prawa miejscowego* nie powtarza się przepisów ustaw oraz przepisów innych aktów normatywnych

- **zakaz wypowiedzi normatywnie zbędnych - niebezpieczeństwo powtórzeń**
- **zakaz odsyłania do przepisów nie mających mocy powszechnie obowiązującej oraz do aktów o różnej mocy prawnej - zakaz tworzenia norm „hybrydowych”**
- **system prawa to hierarchicznie zbudowany system norm spójnych i zupełnych**

Projekt mpzp

Zasada konsekwencji („siatki terminologicznej”) w ramach sytemu prawa

§ 9. W *akcie prawa miejscowego* należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określonej jako "kodeks" lub "prawo".

- domniemanie języka prawnego
- zasada ta:
 - zwalnia z konieczności formułowania definicji legalnych w obrębie jednego aktu prawnego, jeżeli dane określenie ma być rozumiane zgodnie z (innym) aktem prawnym podstawowym dla danej dziedziny spraw
 - nakazuje formułowanie definicji legalnej jeżeli, wyjątkowo zachodzi potrzeba innego rozumienia danego określenia niż wynikające z aktu prawnego podstawowego dla danej dziedziny spraw (zob. § 148)

Projekt mpzp. Przepisy ogólne

Zasada jednolitości terminologicznej (różnym zwrotom nie należy nadawać tego samego znaczenia/tym samym zwrotom nie należy nadawać innego znaczenia)

§ 10. Do oznaczenia jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami.

- **Lege non distinguente** nec nostrum est distinguere (gdy ustawa nie rozróżnia, nie do nas należy rozróżnianie)
- w języku prawnym nie ma synonimów
- w języku prawnym nie ma homonimów

Dyrektywa wyrażania treści normatywnych w przepisach prawnych

§ 11. W *akcie prawa miejscowego* nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych, a w szczególności apeli, postulatów, zaleceń, upomnień oraz uzasadnień formułowanych norm.

- **założenie normatywności tekstu prawnego**
- zakaz wykładni **per non est** - nie wolno interpretować przepisów prawnych tak, by pewne wyrażenia okazywały się zbędne

Przykład: ustawa z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach

*Art. 8h ust. 1. Okres ważności zatwierdzenia typu wynosi dziesięć lat, **o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.***

Projekt mpzp. Przepisy ogólne

Ustawa z dnia z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

Art. 13. [Wydłużenie terminów składania wniosków o płatność oraz terminów zakończenia realizacji projektów]

1. **W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na realizację projektów**, określone w umowach o dofinansowanie albo w decyzjach o dofinansowaniu terminy:

- 1) składania wniosków o płatność przypadające w okresie do dnia 31 grudnia 2020 r. - ulegają wydłużeniu o 30 dni;
- 2) zakończenia realizacji projektów - **ulegają wydłużeniu** o 90 dni, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. **W szczególnie uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może**, na wniosek beneficjenta, wydłużyć terminy, o których mowa w ust. 1, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

3. Przepis ust. 1 nie wyklucza możliwości wcześniejszego złożenia przez beneficjenta wniosku o płatność lub, na wniosek beneficjenta, wcześniejszego zakończenia realizacji projektu, niż w terminach określonych w tym przepisie.

Projekt mpzp

Oceń przepis:

§ 8. 1. W planie nie występują ustalenia dotyczące zasad ochrony dóbr kultury współczesnej – ze względu na brak takich dóbr kultury (...)”

Art. 15. ust. 2 pkt 4 upzp:

2. W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

(...)

4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;

Projekt mpzp

Oceń przepis:

§ 8. 1. W planie nie występują ustalenia dotyczące zasad ochrony dóbr kultury współczesnej – ze względu na brak takich dóbr kultury (...)”

Art. 15. ust. 2 pkt 4 upzp:

2. W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

(...)

4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;

- przepis normatywnie zbędny
- obowiązek zawarcia w mpzp regulacji określonych w art. 15 ust. 2 upzp powinien ulegać dostosowaniu do warunków faktycznych panujących na obszarze objętym planem
- dobrym miejscem na wyrażenie takiej informacji jest uzasadnienie do projektu mpzp

DEFINICJE LEGALNE służą eliminowaniu (zawsze niepożądaney) wieloznaczności tekstu prawnego.

§ 146.

1. W *akcie prawa miejscowego* formułuje się definicję danego określenia, jeżeli:

1) dane określenie jest wieloznaczne;

2) dane określenie jest **nieostre**, a jest **pożądane ograniczenie jego nieostrości** (zob. § 155 – **pożądane luzy decyzyjne klauzule generalne i zwroty niedookreślone**);

3) znaczenie danego określenia **nie jest powszechnie zrozumiałe**;

4) ze względu na dziedzinę regulowanych spraw istnieje **potrzeba ustalenia nowego znaczenia danego określenia**.

2. Jeżeli określenie wieloznaczne występuje tylko w jednym przepisie prawnym, jego definicję formułuje się tylko w przypadku, gdy wieloznaczności nie eliminuje zamieszczenie go w odpowiednim kontekście językowym.

Typowe środki techniki prawodawczej – definicje legalne c.d.

§ 147 Ztp

- jeżeli w *akcie prawa miejscowego* wprowadzono definicję, w obrębie tego aktu nie wolno posługiwać się tym określeniem w innym znaczeniu
- jeżeli zachodzi konieczność odstąpienia od powyższej zasady wyraźnie podaje się inne znaczenie danego określenia i ustala się jego zakres odniesienia

§ 21 Ztp

- definicję wprowadza się w przepisach ogólnych *aktu prawa miejscowego*

Zakaz formułowania w mpzp definicji legalnych pojęć, które zostały zdefiniowane w ustawie

§ 149 Ztp

- W akcie normatywnym niższym rangą niż ustawa (*w akcie prawa miejscowego*) bez upoważnienia ustawowego **nie formułuje się definicji ustalających znaczenia określeń ustawowych**; w szczególności w akcie wykonawczym nie formułuje się definicji, które ustalałyby znaczenia określeń zawartych w ustawie upoważniającej

- pojęcie, które zostało zdefiniowane w ustawie powinno być w takim samym znaczeniu stosowane w mpzp
 - mpzp, jako akt normatywny niższy rangą niż ustawa, nie może w sposób odmienny definiować pojęć zdefiniowanych w ustawie
 - Mpzp nie może też powtarzać definicji zawartych w ustawie (zob. § 4 i § 137 Ztp)

Fragment uchwały Nr XX/98/12 Rady Gminy Stupsk z 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Stupsk, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz ustalenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków (Dz.Urz. Woj. Maz. poz. 5472)

"§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) **przewoźniku – oznacza to przedsiębiorcę posiadającego zezwolenia na wykonywanie krajowego, zarobkowego przewozu w regularnym transporcie zbiorowym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 z późn. zm.),**
- 2) przystanku – oznacza to miejsce zatrzymywania się pojazdów transportu publicznego, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi,
- 3) właścicielu przystanku – oznacza to Gminę Stupsk."

Definicje - cd

Fragment uchwały Nr XX/98/12 Rady Gminy Stupsk z 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Stupsk, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz ustalenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków (Dz.Urz. Woj. Maz. poz. 5472)

"§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) ~~przewoźniku – oznacza to przedsiębiorcę posiadającego zezwolenia na wykonywanie krajowego, zarobkowego przewozu w regularnym transporcie zbiorowym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 z późn. zm.),~~
- 2) przystanku – oznacza to miejsce zatrzymywania się pojazdów transportu publicznego, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi,
- 3) właścicielu przystanku – oznacza to Gminę Stupsk."

§ 154 ZTP – skrót to nie definicja

1. Dla oznaczenia określenia złożonego, składającego się z więcej niż jednego wyrazu, które wielokrotnie powtarza się w tekście aktu normatywnego, można wprowadzić jego skrót.
2. Skrót wprowadza się w przepisach ogólnych aktu normatywnego lub jego jednostki systematyzacyjnej albo w tym przepisie tego aktu, w którym po raz pierwszy zostało użyte skracane określenie złożone.
3. Skracane określenie złożone przytacza się w tekście aktu normatywnego po raz pierwszy w pełnym brzmieniu, a skrót formułuje się w postaci "..... (określenie złożone w pełnym brzmieniu), zwane dalej ("skrót)". **Skrót może składać się z pierwszych liter skracanego określenia złożonego, napisanych wielkimi lub małymi literami, z jednego spośród wyrazów wchodzących w skład określenia złożonego albo z wyrazu niewchodzącego w skład tego określenia.**
4. W przepisie, w którym formułuje się definicję, nie wprowadza się skrótu dla oznaczenia określenia definiowanego.

Typowe środki techniki prawodawczej – skróty

- minister właściwy do spraw kultury fizycznej, **zwany dalej „ministrem”**,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych – **zwany dalej „ZUS”**,
- ilekroć w ustawie jest mowa o rybach **rozumie się przez to także raki i minogi**
- ustawa dotyczy osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem:
 - 1) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności określonych w art. 3 lub
 - 2) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, lub
 - 3) o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia
- **zwanych dalej „osobami niepełnosprawnymi”**
- ilekroć w ustawie jest mowa o Biuletynie Informacji Publicznej, rozumie się przez to prowadzony przez organ publiczny urzędowy publikator teleinformatyczny, **zwany dalej „BiP”**.

Typowe środki techniki prawodawczej – klauzule generalne, zwroty niedookreślone, granice rozstrzygnięcia

§ 155.

1. Jeżeli zachodzi **potrzeba zapewnienia elastyczności tekstu aktu normatywnego**, można posłużyć się **określeniami nieostrymi, klauzulami generalnymi** albo **wyznaczyć nieprzekraczalne dolne lub górne granice swobody rozstrzygnięcia**.

(...)

Definicje legalne – eliminacja wieloznaczności albo konieczność ograniczenia nieostrości określenia.

Określenia nieostre – pożądane luzy decyzyjne

Typowe środki techniki prawodawczej – określenia nieostre

Definicje legalne – eliminacja wieloznaczności albo konieczność ograniczenia nieostrości określenia.

Określenia nieostre – pożądane luzy decyzyjne (elastyczność tekstu prawnego)

Art. 79. kpk (obligatoryjna obrona z urzędu)

1. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę, jeżeli:

- 1) nie ukończył 18 lat;
- 2) jest głuchy, niemy lub niewidomy;
- 3) zachodzi **uzasadniona wątpliwość**, czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub **w znacznym stopniu ograniczona**;
- 4) zachodzi **uzasadniona wątpliwość**, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób **samodzielny** oraz **rozsądny**.

§ 2. Oskarżony musi mieć obrońcę również wtedy, gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na **inne okoliczności utrudniające obronę**.

długi staż pracy w legislacji, nieskazitelność charakteru,

§ 155.

1. Jeżeli zachodzi potrzeba zapewnienia elastyczności tekstu aktu normatywnego, można posłużyć się określeniami nieostrymi, klauzulami generalnymi albo wyznaczyć nieprzekraczalne dolne lub górne granice swobody rozstrzygnięcia.
(...)

Definicje legalne – eliminacja wieloznaczności albo konieczność ograniczenia nieostrości określenia.
Określenia nieostre – pożądane luzy decyzyjne

możliwość stosowania formuł uelastyczniających tekst mpzp powinna być ograniczona. Należy stosować formuły uelastyczniające tekst aktu tak, aby poprzez ich wprowadzenie do tekstu mpzp nie doszło do wykroczenia poza granice upoważnienia ustawowego albo sprzeczności mpzp z ustawą

Fragment uchwały Rady Gminy Podgórzyn z 2008 r. w sprawie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Podgórzyn:

§ 3. 1. Zapomoga zdrowotna może być przyznana nauczycielowi, nauczycielowi emerytowi bądź renciście znajdującemu się w **ciężkiej sytuacji materialnej** spowodowanej chorobą.

Stosowanie wskazanego przepisu należy do kompetencji wójta gminy. W związku z tym, że uchwała nie wskazuje, jakie są kryteria uznawania danej osoby za osobę znajdującą się w ciężkiej sytuacji materialnej, to organ stosujący (wójt) będzie decydował o tym, czy dany wnioskodawca spełnia wymogi przyznania zapomogi.

Za komentarz do ZTP red. Szafrński system informacji prawnej Legalis

Typowe środki techniki prawodawczej – określenia nieostre

uchwała TK z dnia 6 listopada 1991 r., W 2/91

- Posługiwania się w prawie [...] pojęciami nieostrymi nie można *a priori* traktować jako uchybienia legislacyjnego.
- Często bowiem skonstruowanie określonej normy prawnej przy ich pomocy stanowi jedyne rozsądne wyjście.
- Na straży właściwego zastosowania takiej normy stoją przede wszystkim normy procesowe, nakazujące wykazanie przesłanek, jakie legły u podstaw zastosowania w konkretnej sprawie normy prawnej skonstruowanej przy użyciu tego rodzaju nieostrego pojęcia

wyrok TK z dnia 15 września 1999 r., K 11/99

- Pojęcia nieostre, do których odwołuje się ustawodawca, nie mają charakteru blankietowego, nie dają podstaw do dowolnego kształtowania ich treści.
- Na organach stosujących prawo ciąży obowiązek identyfikacji ich treści z uwzględnieniem podstawowych zasad prawa, ogólnosystemowych wartości i standardów konstytucyjnie chronionych

Typowe środki techniki prawodawczej – określenia nieostre

postanowienie TK z dnia 27 kwietnia 2004 r., P 16/03

- Każdy akt prawny (czy konkretny przepis prawny) zawiera pojęcia o mniejszym lub większym stopniu niedookreśloności.
- Nieostrość czy niedookreśloność pojęć prawnych sprzysja uelastycznieniu porządku prawnego i uczynieniu go wrażliwym na zachodzące w rzeczywistości stany faktyczne, a przez to przyczyniać się może do pełniejszego wyrażenia w trakcie stosowania prawa wartości, które wynikają z zasady państwa prawnego.
- Można nawet sformułować tezę, iż nadmierna kazuistyka w konkretnych sytuacjach prowadzić może do deformacji idei państwa prawnego.
- Nie każda więc, ale jedynie kwalifikowana - tj. nie dająca się usunąć w drodze uznanych metod wykładni - nieostrość czy niejasność przepisu może stanowić podstawę stwierdzenia jego niekonstytucyjności.

Typowe środki techniki prawodawczej – określenia nieostre

wyrok TK z dnia 31 marca 2005 r., SK 26/02

- Zwroty (pojęcia) niedookreślone i nieostre istnieją w każdym systemie prawnym.
- Nie jest bowiem możliwe skonstruowanie przepisów, które wykluczałyby jakikolwiek margines swobody odczytania [...].
- Takie zwroty jak "duże niebezpieczeństwo", "istotna wada", "znacznym upływ czasu", "rażące niedbalstwo", "oczywista bezzasadność", "swobodne uznanie" i inne, występują we wszystkich systemach prawa europejskiego, także tych państw, które charakteryzują się wysoką kulturą prawną i bez wszelkiej wątpliwości są zaliczane do państw prawa.
- Zwroty te przesuwają obowiązek konkretyzacji normy na etap stosowania prawa i w związku z tym dają sądom (czy organom administracji - tak w wypadku np. uznania administracyjnego) pewną swobodę decyzyjną.
- Nie można jej jednak utożsamiać z dowolnością i wolnością od zewnętrznej kontroli

Wyrok NSA z 13 marca 2013 r., II OSK 2570/12

- **„uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej nie może usprawiedliwiać formułowania niejasnych i nieczytelnych regulacji, w wyniku których mogłoby dojść do niedających się pogodzić odrębności w sposobie postępowania odbiorców tych norm”**

stanowisko NSA na tle nieostrego sformułowania mpzp w części użycia wyrażenia **„w kolorze naturalnym”**, które nie zostało w żadnym miejscu tej uchwały zdefiniowane, co powoduje trudności w rozumieniu tej normy, a w konsekwencji uniemożliwia dostosowanie się adresata do przewidzianych w tej normie warunków

klauzule generalne

- nakazują uwzględniać, stosując dane przepisy, określoną hierarchię wartości
- klauzule generalne pierwszego typu – upoważniają dany podmiot (organ) do podejmowania danego rozstrzygnięcia według indywidualnej oceny
 - „*dobro dziecka*”, „*dobro rodziny*”, „*słuszne interesy stron*”
- klauzule generalne drugiego typu nakazują stosować pewne pozaprawne zasady postępowania mające uzasadnienie aksjologiczne:
 - „*zasady współżycia społecznego*”, „*wartości chrześcijańskie*”, „*dobre obyczaje*”

Typowe środki techniki prawodawczej - odesłania

Dobra praktyka legislacyjna – „w przepisach mpzp należy unikać posługiwania się wyrażeniem „przepisy odrębne”, ponieważ jest to niewłaściwa metoda konstruowania odesłań w przepisach. Nie informuje bowiem precyzyjnie adresata aktu, które normy ma w danej sytuacji zastosować”

- Wadliwe formuły:

- 1) „...chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej”;
- 2) „...jeśli/jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej...”;
- 3) „...o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej”;
- 4) „...chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej”;
- 5) „...jeśli/jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej...”;
- 6) „...o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej”.

- Przywołaną dobrą praktykę można również odnieść do „przepisów szczególnych”.

Typowe środki techniki prawodawczej - odesłania

Odesłania do stosowania danych przepisów wprost i odpowiednio.

Nakaz stosowania określonych przepisów "odpowiednio" oznacza, że przy ich stosowaniu należy uwzględnić specyfikę spraw, których dotyczy takie odesłanie.

Np.

*§ 132. ZTP. Do projektów rozporządzeń stosuje się **odpowiednio** zasady wyrażone w dziale I w rozdziałach 1-7 i w dziale II, o ile zasady zawarte w niniejszym dziale nie stanowią inaczej.*

*§ 81a ust. 3. ZTP Do przepisów o karach pieniężnych stosuje się **odpowiednio** § 75, § 76, § 78, § 79 ust. 4 oraz § 80.*

*§ 110. ZTP. Zasady wyrażone w niniejszym dziale stosuje się **odpowiednio** do tekstów jednolitych aktów normatywnych innych niż ustawa.*

Typowe środki techniki prawodawczej - odesłania

Uchwała SN z dnia 30 stycznia 2001 r.:

- przeniesienie danej normy poza macierzysty zakres regulacji odbywa się z założonym przez ustawodawcę dostosowaniem do drugiego zakresu odniesienia, dopuszczonym formułą "odpowiedniego" stosowania przepisu.
- Przy ustalaniu sposobu dostosowania normy w drugim zakresie odniesienia niezbędne staje się wykorzystanie zasad wykładni systemowej i funkcjonalnej, te zaś skłaniają do przyjęcia, że stosowanie normy w drugim zakresie odniesienia, chociaż "odpowiednie", powinno nastąpić w sposób najbardziej zbliżony do tego, w jakim funkcjonuje ona w pierwszym zakresie.

Typowe środki techniki prawodawczej - odesłania

SN z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt III CZP 51/12

W praktyce „pojęcie „odpowiedniości” stosowania określonego przepisu oznacza, że:

- ✓ niektóre jego postanowienia będzie można stosować bez żadnej modyfikacji,
- ✓ inne trzeba będzie odpowiednio zmodyfikować,
- ✓ a jeszcze innych w ogóle nie będzie można stosować.

Typowe środki techniki prawodawczej - odesłania

wyr. SNz15.2.2008r., ICSK357

W literaturze i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że odpowiednie stosowanie przepisów prawa oznacza

- ✓ bądź stosowanie odnośnych przepisów bez żadnych zmian do innego zakresu odniesienia,
- ✓ bądź stosowanie ich z pewnymi zmianami,
- ✓ bądź też niestosowanie tych przepisów do innego zakresu odniesienia.

Typowe środki techniki prawodawczej - odesłania

Zasadą w aktach normatywnych są odesłania **dynamiczne** – przepis odsyła zawsze do aktualnie obowiązującej treści przepisów

- **§ 159 ZTP.** Odesłania (...) są odesłaniami do obowiązujących przepisów prawnych w brzmieniu, jakie będą one miały każdorazowo w czasie obowiązywania przepisu odsyłającego (odesłanie dynamiczne).

W przypadku odesłań **statycznych** przepis odsyłający odsyła do określonej treści przepisu, takiej, jaka obowiązywała w określonym czasie, bez względu na jego aktualne brzmienie

- **§ 160 ZTP.** Jeżeli wyjątkowo przepis prawny ma odsyłać do innych przepisów jedynie w ich określonej wersji (odesłanie statyczne), zaznacza się to w przepisie odsyłającym przez nadanie mu brzmienia: "Do stosuje się przepisy art. ... ustawy (tytuł ustawy)" oraz dodanie w nawiasie "w brzmieniu z dnia", podając poza datą wejścia w życie przepisów, do których się odsyła, także oznaczenie dziennika urzędowego, w którym zostały ogłoszone te przepisy.

Z „odesłaniem” statycznym mamy do czynienia w przepisie przejściowym (choć w innej formule), w którym stwierdza się, że do np. jakichś spraw wszczętych i niezakończonych stosuje się określony przepis w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą.

Oznaczenie przepisów i ich systematyzacja

§ 124, w zw. z § 143 ZTP:

1. Podstawową jednostką redakcyjną aktu prawa miejscowego jest paragraf (§).
2. Paragrafy można dzielić na ustępy, ustępy na punkty, punkty na litery, litery na tiret, a tiret na podwójne tiret."

PODSTAWOWA JEDNOSTKA REDAKCYJNA MPZP

- **to §**
- każda samodzielna myśl w odrębnym paragrafie
- każdy paragraf w miarę możliwości jednozdaniowy
- paragrafy dzielą się na ustępy (**ust.**)

WYLICZENIA w MPZP

- paragrafy i ustępy dzieli się na punkty (**wprowadzenie do wyliczenia i punkty**)
- wyliczenie może kończyć się **częścią wspólną**
- w obrębie punktów można dokonać dalszego wyliczenia - **litery**
- w obrębie liter - **tiret**
- w obrębie tiret – **podwójne tiret**

§ 10. Ustalenia dla terenu objętego planem w postaci kart terenu

1. Karta dla terenu 1 MN,

1) Oznaczenie: 1 MN, powierzchnia 0,22 ha,

2) Przeznaczenie terenu

a) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - wolnostojącej i bliźniaczej,

b) funkcje dopuszczone - mieszkaniowa, towarzysząca zabudowa gospodarcza, usługi nieuciążliwe o powierzchni użytkowej do 30% powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego.

3) Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

a) Należy kształtować skalę i formę zabudowy tak, aby:

– projektowana zabudowa nie degradowała walorów

krajobrazowych środowiska,

– gabaryty zabudowy były zgodne z wymaganiami w pkt 7 karty terenu.

4) Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

a) zasady zgodnie z ustaleniami ogólnymi określonymi w § 6,

b) ustalenia szczególne:

– obowiązuje poziom hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną,

– lokalizowanie zieleni w formie grup drzew lub krzewów,

– zaleca się stosowanie nawierzchni półprzepuszczalnej lub przepuszczalnej do utwardzenia dróg dojazdowych i miejsc postojowych,

– zaleca się gromadzenie wód opadowych roztopowych w celu ich późniejszego wykorzystanie,

(...)

UCHWAŁA Nr XIX/224/13

RADY GMINY PSZCZÓŁKI

z dnia 19 czerwca 2013 r.

**w sprawie uchwalenia miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
miejscowości Pszczółki dla obszaru działek
nr 23/24, 23/25, 23/26 i 23/27**

Oznaczenie przepisów i ich systematyzacja

Przykład:

§ 24. 1. *Kwota indywidualna może ulegać konwersji stałej lub tymczasowej, częściowo lub w całości, z dostaw na sprzedaż bezpośrednią oraz ze sprzedaży pośredniej na dostawy.*

2. *Konwersji dokonuje się na wniosek:*

1) *właściciela kwoty indywidualnej - w przypadku konwersji stałej,*

2) *właściciela lub posiadacza zależnego kwoty indywidualnej - w przypadku konwersji tymczasowej*

- *składany do*

Oznaczanie jednostek redakcyjnych

Jeżeli do tekstu aktu prawa miejscowego dodaje się nowe paragrafy, zachowuje się dotychczasową numerację, dodając do numeru nowego paragrafu małą literę alfabetu łacińskiego, z wyłączeniem liter właściwych tylko językowi polskiemu, z zachowaniem ciągłości alfabetycznej, co wyraża się zwrotem: "po § X dodaje się § Xa w brzmieniu ...".

Powyższą zasadę stosuje się odpowiednio, gdy w obrębie paragrafu dodaje się nowy ustęp, w obrębie ustępu nowy punkt albo w obrębie punktu nową literę.

(§ 89 Ztp, w zw. z § 143)

Oznaczanie jednostek redakcyjnych

1.

2.

2a.

...

(...)

2m.

2n.

(...)

2z.

...

Oznaczanie jednostek redakcyjnych

Nie należy stosować w odniesieniu do jednego aktu dwóch różnych metod oznaczania dodawanych do niego przepisów (literowej i indeksowej). Metodę indeksową stosuje się - na zasadzie wyjątku - wówczas, gdy wcześniej dodając do aktu nowe przepisy zastosowano taką metodę (konsekwencja w zakresie sposobu oznaczania przepisów w obrębie aktu).

Oznaczanie jednostek redakcyjnych

Nie należy stosować w odniesieniu do jednego aktu dwóch różnych metod oznaczania dodawanych do niego przepisów (literowej i indeksowej). Metodę indeksową stosuje się - na zasadzie wyjątku - wówczas, gdy wcześniej dodając do aktu nowe przepisy zastosowano taką metodę (konsekwencja w zakresie sposobu oznaczania przepisów w obrębie aktu).

Powoływanie jednostek redakcyjnych

paragraf oznacza się skrótem „**§**” bez względu na liczbę i przypadek oraz cyframi arabskimi bez kropki

ustęp oznacza się skrótem „**ust.**” bez względu na liczbę i przypadek oraz cyframi arabskimi bez kropki

punkt oznacza się skrótem „**pkt**” **bez względu na liczbę i przypadek** oraz cyframi arabskimi **bez nawiasu**

litery oznacza się skrótem „**lit.**” bez względu na liczbę i przypadek oraz literą alfabetu łacińskiego **bez nawiasu**

tiret oznacza się wyrazem „**tiret**” i wyrażonym słownie numerem porządkowym tego tiret (UWAGA: „tiret” jest rzeczownikiem rodzaju nijakiego)

podwójne tiret oznacza się wyrazami „**podwójne tiret**” i wyrażonym słownie numerem porządkowym tego podwójnego tiret

Powoływanie jednostek redakcyjnych

- przepisy paragrafu podzielonego na ustępy, punkty, litery, tiret i podwójne tiret powołuje się w następującej kolejności: "§ ... ust. ... pkt ... lit. ... tiret ... podwójne tiret ...", bez przecinków po kolejnych jednostkach redakcyjnych.

np. „§ 3 ust. 3 pkt 5 lit. a tiret drugie”

- w przypadku gdy jednostka redakcyjna składa się z kilku zdań, a zamierza się powołać tylko jedno z nich, wyraża się to zwrotem: „art. ... ust. ... zdanie (numer porządkowy zdania)”

np. „§ 2 zdanie drugie”

Powoływanie jednostek redakcyjnych

- W przypadku powołań na dwa paragrafy — każdy z nich powołuje się z jego oznaczeniem.

np.

„§ 5 i § 6”;

nieprawidłowo:

„art. 5 i 6”; „art. art. 5 i 6”;

- W przypadku powołań na więcej niż dwa artykuły, które nie występują bezpośrednio po sobie — każdy z nich powołuje się z jego oznaczeniem.

np.

„§ 5, § 9 i § 11”

- Jeżeli są powoływane więcej niż dwa artykuły bezpośrednio po sobie występujące, tylko pierwszy z nich powołuje się z jego oznaczeniem a pomiędzy pierwszym i ostatnim z powołanych artykułów użyć należy myślnika.

np.

„§ 105-118”

- Tę samą regułę należy stosować w odniesieniu do jednostek redakcyjnych niższego stopnia.

np.

„§ 106 ust. 2-7”

Powoływanie jednostek redakcyjnych

- Jeżeli powołujemy co najmniej dwa ustępy niewystępujące bezpośrednio po sobie, każdy z nich powinien zostać powołany z jego oznaczeniem wyłącznie w przypadku, gdy mamy do czynienia z powołaniem co najmniej dwóch ustępów, w ramach których odsyłamy do jednostek redakcyjnych niższego stopnia. Analogicznie należy postępować przy powoływaniu punktów i liter, w ramach których odsyłamy do jednostek redakcyjnych niższego stopnia

np.

„§ 12 *ust. 2-6, ust. 7 pkt a oraz *ust. 10 i 11*”;*

„§ 34 *ust. 2 pkt 1 i 2, ust. 4-6, ust. 7 pkt 3 i 8 oraz ust. 9 pkt 3 i pkt 4 lit. b”;*

Systematyzacja przepisów

- w celu systematyzacji przepisów mpzp paragrafy można grupować w jednostki systematyzacyjne (rozdziały, działy, tytuły)
- podstawowa jednostka systematyzacyjna mpzp to rozdział
- z reguły nie ma potrzeby stosowania jednostek wyższego stopnia niż **rozdziały**
- rozdziały powinny być oznaczone odpowiednią liczbą porządkową i zawierać tytuł, który stanowi zwięzłe określenie treści lub zakresu regulowanych w nim spraw

Tytuł aktu prawa miejscowego

§ 120.

1. W tytule **aktu prawa miejscowego** w oddzielnych wierszach zamieszcza się:
 - 1) oznaczenie rodzaju *i numer* aktu;
 - 2) nazwę organu wydającego akt prawa miejscowego;
 - 3) datę aktu prawa miejscowego;
 - 4) określenie przedmiotu aktu prawa miejscowego.
2. Nazwę organu wydającego akt prawa miejscowego podaje się w brzmieniu ustalonym w przepisach o utworzeniu tego organu.
3. Jako datę aktu prawa miejscowego podaje się dzień określony kalendarzowo, w którym zostało on podpisany przez organ wydający ten akt, a w przypadku aktów prawa miejscowego wydawanych przez organ kolegialny – datą aktu prawa miejscowego jest dzień podjęcia uchwały przez ten organ.
4. Oznaczenie rodzaju aktu oraz nazwę organu wydającego aktu prawa miejscowego pisze się wielkimi literami.
5. Określenie przedmiotu aktu prawa miejscowego powinno być sformułowane możliwie najzwięźlej; nie powtarza się w nim dosłownie wskazanego w upoważnieniu ustawowym zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu ani wytycznych dotyczących jego treści, chyba że zakres spraw został zwięźle wskazany w upoważnieniu ustawowym.
6. Określenie przedmiotu aktu prawa miejscowego rozpoczyna się od wyrazów „w sprawie ...”.

przytoczenie podstawy prawnej, § 121 ust. 1 i 2 ZTP

1. jako podstawę prawną należy wskazywać jeden przepis upoważniający, który określa co najmniej organ upoważniony do wydania aktu prawa miejscowego oraz określa zakres spraw przekazanych do uregulowania.
2. w sytuacji, w której upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego zawarte jest w kilku przepisach, jako podstawę prawną wydania aktu prawa miejscowego należy wskazać ten przepis, który wskazuje organ upoważniony do jego wydania oraz określa zakres spraw przekazanych do uregulowania w aktu prawa miejscowego
 - częstą praktyką przy tworzeniu aktu prawa miejscowego jest wskazywanie jako podstawy prawnej kilku przepisów różnych ustaw, a nawet przepisów innych aktu prawa miejscowego . Praktyka taka jest niezgodna z § 121 ust. 2 ZTP
 - używanie zwrotu "w związku,, jest zbędne; jeśli przepisy § 121 ZTP stanowią, że jako podstawę prawną należy podawać przepis upoważniający, wskazujący co najmniej organ upoważniony do wydania aktu prawa miejscowego i zakres spraw przekazanych do uregulowania w tym akcie prawa miejscowego , to używanie wyrazów takich jak "w związku z" jest niepotrzebne i sugeruje błędne wskazanie podstawy prawnej aktu prawa miejscowego
3. jeżeli, wyjątkowo, podstawy prawnej wydania aktu prawa miejscowego należy poszukiwać w kilku przepisach, to wówczas w akcie prawa miejscowego , w podstawie prawnej, należy te przepisy wymienić po przecinku, przed ostatnim zaś z wymienianych przepisów należy użyć spójnika "i" albo "oraz".

przytoczenie podstawy prawnej, § 121 ust. 1 i 2 ZTP

- najczęściej przytaczanym przepisem niebędącym przepisem upoważniającym jest art. 18 ust. 2 SamGminU (właściwie jeden z punktów w tym przepisie), który wskazuje zakres spraw należących do wyłącznej właściwości rady gminy; przepis ten nie jest jednak przepisem upoważniającym, nie stanowi on delegacji dla rad gmin do wydawania uchwał będących APM.
- podobnym błędem w APM stanowionych przez rady gmin jest podawanie jako podstawy prawnej art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 SamGminU. Przepisy art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 tej ustawy określają generalną kompetencję rad gmin do stanowienia APM w formie uchwał na podstawie upoważnień ustawowych; przepisy te nie są przepisami upoważniającymi rady gmin do stanowienia konkretnych aktów prawa miejscowego, przepisy te są przepisami nadającymi radom gmin generalną kompetencję do stanowienia APM w postaci uchwał.

Na podstawie kom. do ZTP, ed. Szafrński, system informacji prawnej Legalis

redagowanie podstawy prawnej, § 121 ust. 3ZTP

"Na podstawie art.... ustawy... (tytuł ustawy z oznaczeniem dziennika urzędowego, w którym została ogłoszona ta ustawa i jej zmiany albo ostatni tekst jednolity i jego zmiany ogłoszone do dnia wydania aktu prawa miejscowego) zarządza się (uchwala się), co następuje:..."

- zwrot „zarządza się”/ „uchwala się” powinien być stosowany odpowiednio w zależności od tego, czy dany **akt prawa miejscowego** jest stanowiony przez organ jednoosobowy (wtedy używa się zwrotu "zarządza się"), czy też przez organ kolegialny (wtedy używa się zwrotu "uchwala się").
- tytuł ustawy, w której zawarta jest podstawa prawna wydania **aktu prawa miejscowego** , powinien być podany wraz z oznaczeniem dziennika urzędowego, w którym ogłoszono tę ustawę. Należy pamiętać, że tytuł ustawy składa się z oznaczenia rodzaju aktu (ustawa), daty tego aktu oraz określenia przedmiotu ustawy. Należy zatem podać tzw. pełny tytuł ustawy, nie można więc np. pominąć daty ustawy, pozostawiając jedynie pozostałe dwa elementy tytułu. Wskazując konkretny przepis, należy także pamiętać o stosowaniu przepisów § 57 i 59 ZTP, regulujących sposób formułowania oznaczeń jednostek redakcyjnych przy cytowaniu przepisów oraz sposób powoływania danego przepisu. Zob. komentarz do § 57 i 59 ZTP.
- wskazując dziennik urzędowy, należy zastosować przepis § 162 ust. 2 ZTP, czyli podać skrót nazwy dziennika. W przypadku ustaw jedynym ich publikatorem jest Dziennik Ustaw (skrót – Dz.U.). Wskazanie oznaczenia dziennika zależy od tego, czy dana ustawa była nowelizowana, czy został ogłoszony jej tekst jednolity oraz czy po ogłoszeniu tekstu jednolitego nowelizowano tę ustawę. Zastosowanie mają tu zasady określone w § 158 ZTP. Jeżeli został ogłoszony tekst jednolity ustawy będącej podstawą prawną wydania danego **aktu prawa miejscowego** , nie należy używać zwrotów typu "tekst jednolity", "t.j.", "t. jedn.". Zob. komentarz do § 158 ZTP.

Na podstawie kom. do ZTP, ed. Szafrński, system informacji prawnej Legalis

Elementy części tekstowej

§ 3. Część tekstowa projektu planu miejscowego zawiera:

- 1) określenie podstawy prawnej podjęcia uchwały, o której mowa w [art. 20 ust. 1](#) ustawy;
- 2) określenie integralnych części uchwały;
- 3) ustalenia, o których mowa w [art. 15 ust. 2 i 3](#) ustawy.

(obligatoryjny i fakultatywny przedmiot regulacji)

Sposób formułowania ustaleń części tekstowej projektu planu miejscowego

§ 4. Ustalenia części tekstowej projektu planu miejscowego formułuje się zgodnie z następującymi wymogami:

- 1) ustalenia dotyczące **przeznaczenia terenów** zawierają określenie przeznaczenia poszczególnych terenów lub zasad ich zagospodarowania, w tym nazwę klasy przeznaczenia terenu oraz symbol wraz z numeracją wyróżniającą je spośród innych terenów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia;
- 2) ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania **ładu przestrzennego** zawierają określenie:
 - a) cech elementów zagospodarowania przestrzennego, które wymagają ochrony, ukształtowania lub rewaloryzacji,
 - b) nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;
- 3) ustalenia dotyczące zasad **ochrony środowiska**, przyrody i krajobrazu zawierają nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów;
- 4) ustalenia dotyczące zasad kształtowania **krajobrazu** zawierają nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów;
- 5) ustalenia dotyczące zasad ochrony **dziedzictwa kulturowego** i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej zawierają określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami planu miejscowego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;
- 6)7)15)

rodzaje przepisów części tekstowej planu miejscowego

jakich przepisów nie ma w palnie miejscowym:

1. tytuł
2. podstawa prawna
3. część ogólna (przepisy merytoryczne ogólne):
 - ~~stwierdzenie, że projekt nie narusza ustaleń właściwego SUIKZP/planu ogólnego dla terenu w granicach planu miejscowego~~
 - przepisy określające zakres przedmiotowy planu
 - objaśnienia użytych w planie określeń i skrótów,
 - inne postanowienia wspólne dla wszystkich albo dla większości przepisów merytorycznych zawartych w planie
4. część szczegółowa:
 - przepisy prawa materialnego,
 - przepisy epizodyczne (?),
 - przepisy przejściowe (?),
 - przepisy końcowe:
 - ~~wskazanie organu odpowiedzialnego za wykonanie uchwały,~~
 - podpis organu wydającego,
 - przepisy uchylające
 - przepisy o wejściu w życie
 - załączniki

- przepisy ustrojowe,
- przepisy proceduralne,
- przepisy dostosowujące;
- Przepisy o utracie mocy obowiązującej wprowadzanego mpzp (samoderogujące)
- przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne;
- przepisy upoważniające;
- przepisy zmieniające

Budowa ustawy

1. tytuł;
2. przepisy merytoryczne;
- ~~3. przepisy zmieniające;~~
4. przepisy epizodyczne;
5. przepisy przejściowe;
- ~~6. przepisy dostosowujące;~~
- 7. przepisy końcowe:**
 - 1) uchylające inne ustawy,
 - ~~2) o utracie mocy obowiązującej ustawy merytorycznej albo jej poszczególnych przepisów~~
 - 3) przepisy o wejściu ustawy w życie.

Przepisy przejściowe – art. 2 Konstytucji

nakaz ustanawiania przepisów przejściowych

brak rozstrzygnięć przejściowych uznać należy za błąd skutkujący złamaniem zasad przyzwoitej legislacji

- **doktryna** (np. Zob. S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz...*, str. 80 i nast., G. Wierczyński *Zasady techniki prawodawczej. Komentarz do rozporządzenia*, red. J. Warylewski, str. 163 i nast., Beata Sieńko Kowalska, Maciej Kłodawski *Milczenie prawodawcy w kwestiach intertemporalnych w świetle wybranego orzecznictwa i poglądów doktryny – kilka uwag po nowelizacji Zasad techniki prawodawczej, Szkice z teorii tworzenia prawa i techniki legislacyjnej*)
- **orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego** (np. orzeczenie TK z dnia 5 grudnia 1995 r. K 6/95 i z dnia 15 lipca 1996 r. K 5/96 oraz wyroki TK z dnia 25 listopada 1997 r., K 26/97, z dnia 17 marca 2008 r. K 32/05, z dnia 3 czerwca 2008 r., K 42/07, z dnia 20 stycznia 2009 r., P 40/07 i z dnia 3 grudnia 2013 r., P 40/12.)
- **orzecznictwo sądów powszechnych i administracyjnych** (np. wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2003 r., SA/Bd 1358/03, WSA we Wrocławiu w wyrokach z dnia 19 grudnia 2006 r., I SA/Wr 1057/06, LEX nr 308405 i I SA/Wr 1058/06, LEX nr 389681; WSA w Warszawie w wyrokach z dnia 30 stycznia 2006 r., III SA/Wa 1453/05, LEX nr 233425 i III SA/Wa 2592/05, LEX nr 233431)

zasada bezpośredniego działania prawa nowego, zasada dalszego działania prawa dawnego, zasada regulacji szczególnej - orzeczenie TK z dnia 5 grudnia 1995 r. K 6/95

Przepisy przejściowe

§ 14 ust. 2 Ztp

Ustawa zawiera przepisy przejściowe jeżeli reguluje dziedzinę spraw uprzednio unormowaną przez inną ustawę

§ 30 ust. 1 Ztp

W przepisach przejściowych reguluje się wpływ nowej albo znowelizowanej **ustawy** na stosunki powstałe pod działaniem **ustawy** albo **ustaw** dotychczasowych bez względu na to, czy do tych stosunków zamierza się stosować przepisy dotychczasowe, przepisy nowe czy przepisy regulujące ten wpływ w sposób odmienny od przepisów dotychczasowych i przepisów nowych.

Przepisy przejściowe

§ 30 ust. 2 Ztp

W przepisach przejściowych reguluje się w szczególności:

- 1) sposób zakończenia postępowań będących w toku (wszczętych w czasie obowiązywania dotychczasowych przepisów i niezakończonych ostatecznie do dnia ich uchylecia albo zmiany), skuteczność czynności dokonanych w postępowaniu oraz organy lub instytucje właściwe do zakończenia postępowania i terminy przekazania im spraw;
- 2) czy i w jakim zakresie utrzymuje się czasowo w mocy instytucje prawne zniesione przez nowe przepisy;
- 3) czy zachowuje się uprawnienia i obowiązki oraz kompetencje powstałe w czasie obowiązywania uchylanych albo wcześniej uchylonych przepisów oraz czy skuteczne są czynności dokonane w czasie obowiązywania tych przepisów; sprawy te reguluje się tylko w przypadku, gdy nie chce się zachować powstałych uprawnień, obowiązków lub kompetencji albo chce się je zmienić albo też gdy chce się uznać dokonane czynności za bezskuteczne;
- 4) czy i w jakim zakresie stosuje się nowe przepisy do uprawnień, obowiązków, kompetencji oraz czynności, o których mowa w pkt 3;
- ~~5) czy i w jakim zakresie utrzymuje się czasowo w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowych przepisów upoważniających.~~

Przepisy przejściowe

§ 14 ust. 2 Ztp

Plan miejscowy zawiera przepisy przejściowe jeżeli reguluje dziedzinę spraw uprzednio unormowaną przez inną ustawę

§ 30 ust. 1 Ztp

W przepisach przejściowych reguluje się wpływ nowego albo znowelizowanego **planu miejscowego** na stosunki powstałe pod działaniem **planu miejscowego** dotychczasowego bez względu na to, czy do tych stosunków zamierza się stosować przepisy dotychczasowe, przepisy nowe czy przepisy regulujące ten wpływ w sposób odmienny od przepisów dotychczasowych i przepisów nowych.

regulacje „przejściowe” związane z aktami planowania przestrzennego w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Art. 34.

1. Wejście w życie planu miejscowego powoduje utratę mocy obowiązującej innych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich części odnoszących się do objętego nim terenu.

1a. Wejście w życie planu ogólnego nie powoduje utraty mocy obowiązującej planów miejscowych.

2. Utrata mocy obowiązującej planu miejscowego nie powoduje wygaśnięcia decyzji administracyjnych wydanych na podstawie tego planu, z zastrzeżeniem art. 65 ust. 1 pkt 2 i ust. 2.

Art. 35.

1. Tereny, których przeznaczenie plan miejscowy zmienia, mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z tym planem, chyba że w planie ustalono inny sposób ich tymczasowego zagospodarowania.

2. W ramach wykorzystywania terenów w sposób dotychczasowy dopuszcza się przebudowę lub remont istniejących obiektów budowlanych oraz montaż urządzeń, niepowodujące zmiany sposobu ich użytkowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

§ 40.

"§ 40. 1. Przepisowi uchylającemu **akt prawa miejscowego** nadaje się brzmienie: "Traci moc uchwała/rozporządzenie/zarządzenie ... (tytuł **aktu prawa miejscowego**)".

2. Jeżeli uchyla się kilka **aktów prawa miejscowego**, uchylane **akty prawa miejscowego** wymienia się w jednej jednostce redakcyjnej **aktu prawa miejscowego** uchylającego, zamieszczając je w punktach, w kolejności, w jakiej uchylane **akty prawa miejscowego** zostały wydane."

§ 16. Na obszarze wskazanym na załączniku graficznym Nr 1, z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, tracą moc ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski, przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/161/2005 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 18 października 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 237 z 2005r., poz. 3702)

§ 17. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Stoczek Łukowski.

§ 18. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

§ 19. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

przepisy o wejściu w życie aktu prawa miejscowego

- przepisy, które określają początek obowiązywania aktu prawa miejscowego (od kiedy należy stosować akt)
- niezbędny element każdego aktu prawnego
- mają realizować realizują konstytucyjne zasady odpowiedniej *vacatio legis* oraz niedziałania prawa wstecz (*lex retro non agit*)

Przepisy o wejściu w życie planu miejscowego

Uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia planu ogólnego lub planu miejscowego **obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa.**

art. 29 ust. 1 upzp

?

1. Przepisowi o wejściu w życie aktu prawa miejscowego można nadać brzmienie:

1) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie **po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia**";

2) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie **po upływie ... (dni, tygodni, miesięcy, lat) od dnia ogłoszenia**";

2a) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie **z dniem następującym po dniu ogłoszenia**";

3) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie **pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia**" albo "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie ... dnia ... miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia";

3a) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie ... (dni, tygodni, miesięcy, lat) od dnia ogłoszenia";

4) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie **z dniem ... (dzień oznaczony kalendarzowo)**";

5) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie **z dniem ogłoszenia**";

6) "Akt prawa miejscowego wchodzi w życie ..., z wyjątkiem § ..., który wchodzi w życie ...";

7) (...).

2. Liczbę dni, tygodni, miesięcy lub lat, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 3a, zapisuje się cyframi arabskimi albo słownie. Określenie dnia i miesiąca, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zapisuje się słownie."

Różnicowanie terminu wejścia w życie

- § 44. 1. Akt prawa miejscowego powinien wchodzić w życie w całości w jednym terminie.
- 2. Odstępstwo od zasady, o której mowa w ust. 1, może nastąpić wyjątkowo w przypadku, **gdy różnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów aktu jest niezbędne do zrealizowania celu aktu oraz nie narusza jego spójności.**
- 3. Jeżeli różnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów aktu mogłoby naruszać jego spójność lub zmniejszać jej komunikatywność, a dana instytucja prawna ma mieć zastosowanie do zdarzeń lub stanów rzeczy zaistniałych lub powstałych od określonego dnia, wyraża się to w odrębnym przepisie jednoznacznie określającym tę instytucję oraz te zdarzenia lub stany rzeczy.

Przepisy końcowe – różnicowanie terminu wejścia w życie ustawy

Uchwała powinna wchodzić w życie w całości w jednym terminie.

TAK:

Art. 12. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

NIE:

Art. 12. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przepisy końcowe – różnicowanie terminu wejścia w życie ustawy

Odstępstwo od zasady, że ustawa powinna wchodzić w życie w całości w jednym terminie może nastąpić **wyjątkowo** w przypadku, gdy **zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy:**

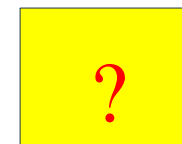
- 1) **jest niezbędne do zrealizowania celu ustawy**
- 2) **oraz nie narusza jej spójności.**

§ 16. Na obszarze wskazanym na załączniku graficznym Nr 1, z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, tracą moc ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski, przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/161/2005 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 18 października 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 237 z 2005r., poz. 3702)

§ 17. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Stoczek Łukowski.

§ 18. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

§ 19. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Przepisy o wejściu w życie planu miejscowego, § 45 Ztp.

- „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”
- „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa ...”
- „Uchwała wchodzi w życie po upływie (dni, tygodni, miesięcy, lat) od dnia ogłoszenia.”
- „Uchwała wchodzi w życie po upływie (dni, tygodni, miesięcy, lat) od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa.....”.
- „Uchwała wchodzi w życie z dniem”.

Oceń przepisy

Budowa ustawy

1. tytuł;
2. przepisy merytoryczne;
3. **przepisy zmieniające;**
4. przepisy epizodyczne;
5. przepisy przejściowe
6. przepisy dostosowujące;
7. przepisy końcowe:
 - 1) uchylające inne ustawy,
 - 2) o utracie mocy obowiązującej ustawy merytorycznej albo jej poszczególnych przepisów
 - 3) przepisy o wejściu ustawy w życie.

Budowa ustawy

1. tytuł;
- ~~2. przepisy merytoryczne;~~
- 3. przepisy zmieniające;**
4. przepisy epizodyczne;
5. przepisy przejściowe
6. przepisy dostosowujące;
7. przepisy końcowe:
 - ~~1) uchylające inne ustawy,~~
 - ~~2) o utracie mocy obowiązującej ustawy merytorycznej albo jej poszczególnych przepisów~~
 - 3) przepisy o wejściu ustawy w życie.

Problematyka zmiany planu miejscowego to swoiste zagadnienie techniki legislacyjnej w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Dwa sposoby zmiany planów miejscowych:

1) „klasyczne nowelizacje”:

zmiana (nowelizacja) ustawy polega na uchyleniu niektórych jej przepisów, zastąpieniu niektórych jej przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu lub na dodaniu do niej nowych przepisów

2) zmiany polegające na uchwaleniu nowego planu dla pewnego fragmentu obszaru już objętego postanowieniami innego planu miejscowego (nowelizowanie planu miejscowego poprzez uchwalenie nowego planu zastępującego fragment planu dotychczas obowiązującego)

Przepisy zmieniające

założenie:

- system prawa to uporządkowany zbiór norm prawnych o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, o określonym przedmiocie regulacji, na trwale regulujących stosunki społeczne za pomocą przepisów merytorycznych (materialnych, ustrojowych proceduralnych)
- zmian w systemie dokonuje się za pomocą czynności konwencjonalnych – nowelizacji przepisów – w drodze zmian dokonywanych odrębnymi ustawami nowelizującymi, lub w drodze zawartych w ustawach merytorycznych „punktowych” przepisów zmieniających

Dział II ZTP. „Zmiana (nowelizacja ustawy)”

§ 83. ZTP. Przepisy ustawy zmienia się:

- 1) odrębną ustawą zmieniającą;

zmiany niezwiązane z wejściem w życie innej samodzielnej ustawy

- 2) przepisem zmieniającym zamieszczonym w innej ustawie.

zmiany związane z wejściem w życie innej samodzielnej ustawy (o własnym odrębnym przedmiocie regulacji)

§ 82. ZTP

Zmiana (nowelizacja) ustawy polega na:

- 1) uchyleniu niektórych jej przepisów,
- 2) zastąpieniu niektórych jej przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu
- 3) na dodaniu do niej nowych przepisów.

Przepisy zmieniające

Przepisy zmieniające to:

- ✓ przepisy o innych przepisach (metaprzepisy)
- ✓ wywołujące skutek jednorazowy
- ✓ wyrażające czynność konwencjonalną zmiany w obowiązujących przepisach.

w konsekwencji ►

Przepisy zmieniające

- normatywny skutek przepisów wyczerpuje się w momencie ich wejścia w życie w postaci zmiany, która dokonują,
- można je skutecznie zmieniać najpóźniej w dniu ich wejścia w życie,
- nie ma potrzeby ich uchylania,
- zakaz przenumerowywania nowelizowanych jednostek redakcyjnych
- zakaz przenoszenia normy wyrażonej w jednej jednostce redakcyjnej do drugiej jednostki redakcyjnej

§ 83. ZTP. Przepisy aktów prawa miejscowego zmienia się:

- 1) odrębnym aktem prawa miejscowego;
- 2) przepisem zmieniającym zamieszczonym w innej akcie prawa miejscowego.

§ 82. ZTP

Zmiana (nowelizacja) aktu prawa miejscowego polega na:

- 1) uchyleniu niektórych jego przepisów,
- 2) zastąpieniu niektórych jego przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu
- 3) na dodaniu do niego nowych przepisów.

Przepisy zmieniające

§ 82. ZTP

Zmiana (nowelizacja) **aktu prawa miejscowego** polega na:

1) uchyleniu niektórych jego przepisów,

- *uchyla się § 3 ... , w § 4 uchyla się pkt 5 ...*

2) zastąpieniu niektórych jego przepisów przepisami o innej treści **lub** brzmieniu

- *§ 5 otrzymuje brzmienie ..., w § 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie*

3) na dodaniu do niego nowych przepisów.

- *Po § 7 dodaje się § 7a ..., w § 8 w ust. 3 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 8*

Przepisy zmieniające

- zmiana treści a zmiana brzmienia przepisów

1. *Komentarz do ZTP, S. Wronkowska:*

„Jeśli np. występującą w przepisie nazwę własną jakiegoś podmiotu zastępuje się inną nazwą własną tego podmiotu”

2. *Komentarz do ZTP, G. Wierczyński:*

„§ 82 ZTP dopuszcza zarówno taką zmianę tekstu przepisu, która prowadzi do zmiany normy w nim wyrażonej, jak i taką, która nie prowadzi do zmiany normy”

Powyższy fragment komentarza – wyraźnie dopuszcza zmianę jedynie redakcyjną, która nie ma wartości normatywnej, a ma na celu „doprecyzowanie przepisu”, „usunięcie niejasności”, „jednoznaczne przesadzenie”, itd. - czyli poprawne oddanie poprzez nowelizację przepisu tej samej treści normatywnej.

stąd pytania:

- czy faktycznie zmiana przepisu która nie niesie za sobą nowości normatywnej jest do pogodzenia z zasadą, zgodnie z którą każda wypowiedz ustawodawcy powinna nieść za sobą taką treść?*
- czy przypisywanie jedynie wyjaśniającego charakteru zmianom już uprzednio jednoznacznych tekstów jest sprzeczne z ideą racjonalności prawodawcy?*

Przepisy zmieniające

- zmiana treści a zmiana brzmienia przepisów

Naczelny Sąd Administracyjny wyrok z dnia 11 stycznia 2008 r. II FSK 1464/06:

"tak jak organom stosującym prawo nie można odmówić kompetencji do dokonywania wykładni usuwającej pojawiające się niejasności co do rozumienia jakiegoś przepisu, tak **ustawodawcy nie sposób zabraniać prawa do eliminowania takich niejasności poprzez zabiegi nowelizacji obowiązujących już przepisów**".

T. Grzybowski, *Zmiana tekstu prawnego a zmiana normatywna (w świetle sądowej wykładni prawa)*, PiP 2010, z. 4, s. 49). Za G. Wierczyński – *Komentarz do ZTP*:

Jedynie domniemanie wartości normatywnej zmiany:

„prawidłowe wydaje się jednak mówienie w tym kontekście o wzruszalnym domniemaniu interpretacyjnym. Jeśli organ stosujący prawo podważa to domniemanie, ciąży na nim obowiązek przedstawienia przekonujących argumentów przemawiających za tym, że w danym przypadku zmiana tekstu przepisu nie wprowadziła "nowości normatywnej"

Przepisy zmieniające

Formuły na nowelizację przepisów:

§ 85 ZTP.

- 1. Przepisy aktu prawa miejscowego zmienia się przepisem wyraźnie wskazującym dokonywane zmiany.**
2. Pierwszemu paragrafowi aktu prawa miejscowego zmieniającego albo przepisowi zmieniającemu zamieszczanemu w innym akcie prawa miejscowego nadaje się brzmienie: "W uchwale (tytuł aktu) wprowadza się następujące zmiany:".
3. Jeżeli uchyla się albo dodaje tylko jeden przepis aktu prawa miejscowego, przepisowi zmieniającemu nadaje się odpowiednio brzmienie: "W uchwale ... (tytuł aktu) uchyla się § ..." albo "W uchwale ... (tytuł aktu) po § ... dodaje się § ... w brzmieniu: ...".
4. Jeżeli zmienia się treść lub brzmienie tylko jednego przepisu aktu prawa miejscowego, przepisowi zmieniającemu nadaje się brzmienie: "W uchwale ... (tytuł uchwały) § ... otrzymuje brzmienie: ..." albo "W uchwale ... (tytuł aktu) w § ... otrzymuje brzmienie: ...".
5. Jeżeli zmienia się treść lub brzmienie więcej niż jednego przepisu w paragrafie aktu prawa miejscowego, przepisowi zmieniającemu nadaje się brzmienie: "W uchwale ... (tytuł aktu) w §.....".

Przepisy zmieniające

§ 86. ZTP. Zmiana aktu prawa miejscowego nie może polegać na tym, że dawny przepis zastępuje się nowym, nie wskazując jednocześnie dokonywania tej zmiany (nowelizacja dorozumiana).

Nowelizacja dorozumiana – wprowadzenie w życie nowego przepisu, i jednoczesne nieuchylenie (nieznowelizowanie) dotychczasowego przepisu. Takie działanie:

- narusza spójność i kompletność (zupełność) systemu prawa
- przeczy zasadzie, że przepisy zmieniające mają też służyć eliminowaniu sprzeczności w systemie prawa

Przepisy zmieniające

- **podstawowe reguły kolizyjne** w przypadku stwierdzenia uchybień będących konsekwencją błędu popełnionego przez prawodawcę, czyli co robić, gdy prawodawca wprowadza nową regulację, nie zauważając, iż ta sama lub podobna dziedzina była już wcześniej uregulowana odmiennie:
 - *lex superior derogat legi inferiori* – ustawa nadrzędna uchyla ustawę podrzędną (przepis o wyższej mocy prawnej uchyla przepis o niższej mocy prawnej),
 - *Lex posterior derogat legi priori* – ustawa późniejsza uchyla ustawę wcześniejszą
 - *lex specialis derogat legi generali* – ustawa szczególna uchyla ustawę ogólną (przepisy szczególne mają pierwszeństwo przed ogólnymi)

Przepisy zmieniające

§ 87.

Zasada przytaczania pełnego brzmienia przepisów nowelizowanych

1. Zmieniany przepis **aktu prawa miejscowego** przytacza się **w pełnym nowym brzmieniu**.
2. Jeżeli paragrafy **aktu prawa miejscowego** są podzielone na jednostki redakcyjne niższego stopnia, a zmianę wprowadza się tylko w którejś z tych jednostek, **można poprzestać na przytoczeniu pełnego nowego brzmienia tylko tej zmienianej jednostki redakcyjnej**.

Zmiany punktowe

3. Jeżeli zmiana przepisu **aktu prawa miejscowego** polega na zastąpieniu w nim, dodaniu lub skreśleniu niektórych wyrazów lub znaków interpunkcyjnych, a **sprzyja to wyrażeniu intencji prawodawcy w sposób zrozumiały dla adresatów, można nie przytaczać jego pełnego nowego brzmienia**. W takim przypadku w przepisie zmieniającym wskazuje się jednoznacznie dokonywaną zmianę, stosując w szczególności zwrot: "**wyrazy** ..." (nazwa znaku interpunkcyjnego) **zastępuje się wyrazami** ..." (nazwa znaku interpunkcyjnego)", "**po wyrazach** ..." (nazwa znaku interpunkcyjnego) **dodaje się wyrazy** ..." (nazwa znaku interpunkcyjnego)" albo "**skreśla się wyrazy** ..." (nazwa znaku interpunkcyjnego)".

Przepisy zmieniające

§ 88 ZTP.

1. Jeżeli dane określenie, występujące w wielu przepisach zmienianego **aktu prawa miejscowego**, w każdym z nich skreśla się albo zastępuje się nowym określeniem, zmiany tej dokonuje się przepisem zmieniającym w brzmieniu: "skreśla się użyte w § ..., w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy "..."" albo **"użyte w §..., w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy "..."** zastępuje się **użyтыми w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami "..."**.

2. Przepis zmieniający, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się w **akcie prawa miejscowego** zmieniającej według kolejności dokonywanych zmian w **akcie prawa miejscowego** zmieniającym, biorąc pod uwagę umiejscowienie w **aktu prawa miejscowego** zmienianego pierwszego z przepisów, w którym dane określenie skreśla się albo zastępuje się nowym określeniem.

Przepisy zmieniające

§ 91. ZTP.

1. Nie nowelizuje się przepisów zmieniających **akt prawa miejscowego**.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli jest to konieczne dla uniknięcia luki w prawie, można wyjątkowo znowelizować przepisy zmieniające ogłoszonego **aktu prawa miejscowego** w okresie ich vacatio legis.
3. Nowelizację przepisów zmieniających, o której mowa w ust. 2, wprowadza się w życie z dniem wejścia w życie tych przepisów zmieniających.

Przepisy zmieniające

- nie jest możliwa nowelizacja przepisu zmieniającego inny przepis po wejściu w życie zmiany
- możliwym jest znowelizowanie przepisów zmieniających w okresie ich *vacatio legis*
- zgodnie z ZTP ogłoszone, a jeszcze nieobowiązujące przepisy zmieniające można zmieniać jedynie dla uniknięcia **luki w prawie**
- zgodnie z orzecnictwem TK - wyrok TK z dnia 18 lutego 2004 r., K 12/03 - **praktyka zmiany przepisów, które nie weszły jeszcze w życie nie sprzyja poczuciu pewności prawa i obniża autorytet władzy ustawodawczej**, jednocześnie odpowiednia *vacatio legis* to również okres, w którym prawodawca ma sposobność korygowania dostrzeżonych już po uchwaleniu aktu normatywnego błędów, sprzeczności wewnętrznych, czy też rozwiązań prowadzących do powstania sprzeczności w systemie prawa, bądź zapobieżenia negatywnym skutkom wejścia w życie uchwalonych, a jeszcze nieobowiązujących regulacji
- w praktyce zmiana przepisów w okresie *vacatio legis* o wiele częstsza
- główny praktyczny cel nowelizacji w okresie *vacatio legis* to odroczenie wejścia w życie ogłoszonej nowelizacji

Przepisy zmieniające

§ 91. ZTP

- 1. Nie nowelizuje się przepisów zmieniających inną ustawę.
- 2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli jest to konieczne dla uniknięcia luki w prawie, można wyjątkowo znowelizować przepisy zmieniające ogłoszonej ustawy w okresie ich vacatio legis.
- 3. Nowelizację przepisów zmieniających, o której mowa w ust. 2, wprowadza się w życie z dniem wejścia w życie tych przepisów zmieniających.

§ 91. ZTP – przed ostatniej zmiany ZTP

- 1. Nie nowelizuje się przepisów zmieniających inną ustawę.
- 2. Jeżeli jest to konieczne dla wyeliminowania rażącego błędu w przepisach zmieniających ogłoszonej ustawy, można wyjątkowo znowelizować przepisy zmieniające ogłoszonej ustawy w okresie ich vacatio legis
- 3. Nowelizację przepisów zmieniających, o której mowa w ust. 2, wprowadza się w życie najpóźniej w dniu wejścia w życie *ustawy zmienianej*.

Przepisy zmieniające

ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności *(tekst pierwotny, zawierający zmiany w przepisach obowiązujących oraz uchylający dotychczasową ustawę o ewidencji ludności i dowodach osobistych)*

Art. 80. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2011 r.

ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych i ustawy o ewidencji ludności

Art. 2. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności wprowadza się następujące zmiany:

1) (...)

8) art. 80 otrzymuje brzmienie:

"Art. 80. Ustawa wchodzi w życie z dniem **1 stycznia 2012 r.**".

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2011 r.

Zgodnie z ZTP (po nowelizacji ZTP) art. 3 powinien brzmieć

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2011 r.

6. wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego – organy opiniujące gminne APP

- gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna
- wójtowie (burmistrzowie, prezydenci) gmin (miast), graniczących z obszarem objętym APP
- zarząd związku metropolitalnego, jeżeli gmina jest członkiem tego związku
- regionalny dyrektor ochrony środowiska (jeżeli odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko)
- minister właściwy do spraw zdrowia
- marszałek województwa
- starosta jako właściwego organu ochrony środowiska
- państwowy wojewódzki inspektor sanitarny
- właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej
- wojewódzki inspektor ochrony środowiska
- właściwy zarządca infrastruktury kolejowej,
- Prezes Państwowej Agencji Atomistyki
- spółka celowej, o której mowa w ustawie o Centralnym Porcie Komunikacyjnym
- właściwy terytorialnie nadleśniczy
- operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego:
- operatora systemu przesyłowego gazowego:
- podmiotu zajmującego się transportem ropy naftowej lub produktów naftowych rurociągami przesyłowymi dalekosiężnymi
- minister właściwego do spraw rozwoju wsi,
- dyrektor zarządu zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego – organy uzgadniające gminne APP

- wojewoda
- zarząd województwa
- zarząd powiatu
- ministra właściwego do spraw zdrowia,
- minister właściwym do spraw środowiska
- dyrektor parku narodowego
- regionalny dyrektor ochrony środowiska
- dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
- wojewódzki konserwator zabytków,
- właściwy organ nadzoru górniczego
- właściwy organ wojskowy, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa
- właściwy zarządca drogi
- dyrektor urzędu morskigo,
- Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
- właściwe organy w zakresie ustalonym Prawem lotniczym
- podmiot zarządzający w zakresie zagospodarowania właściwego portu lub przystani morskiej
- organy właściwe do uzgodnienia projektu planu miejscowego na podstawie przepisów odrębnych

wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego – procedura planistyczna

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, **po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego/planu miejscowego:**

- zawiadamia instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu planu o podjęciu uchwały
- określa termin składania wniosek do projektu, nie krótszy niż 21 dni od dnia zawiadomienia
- po sporządzeniu projektu, występuje o:
 - opinie o projekcie
 - uzgodnienie projektu
- wprowadza zmiany do projektu wynikające z:
 - uzyskanych opinii,
 - dokonanych uzgodnień;
- po przeprowadzeniu i wprowadzeniu zmian wynikających z konsultacji społecznych ponawia w niezbędnym zakresie uzgodnienia
- wprowadza zmiany wynikające z uzgodnień
- przedstawia radzie gminy projekt planu do uchwalenia
- jeżeli rada gminy stwierdzi konieczność dokonania zmian w przedstawionym projekcie wymagających ponowienia uzgodnień, uzgodnienia ponawia się w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian
- przedmiotem ponowionych czynności może być jedynie część projektu
- podmioty opiniujące lub uzgadniające projekt opiniują i uzgadniają projekt, na swój koszt

wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego – procedura planistyczna

- podmioty opiniujące lub uzgadniające projekt opiniują i uzgadniają projekt, **na swój koszt**
- wójt, burmistrz albo prezydent miasta ustala **termin** dokonania uzgodnień albo przedstawienia opinii, nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni od dnia wystąpienia o uzgodnienie albo przedstawienie opinii
 - organ uzgadniający albo opiniujący może w uzasadnionych przypadkach wystąpić do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, o zmianę terminu wskazując termin nie dłuższy niż 30 dni na przedstawienie opinii albo dokonanie uzgodnienia
- nieprzedstawienie opinii lub uzgodnienia **w terminie** uważa się za **równoznaczne z uzgodnieniem lub zaopiniowaniem** projektu
- zmiana planu ogólnego lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane

wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego - **uzgodnienia**

- uzgodnień dokonuje się w trybie [art. 106 Kpa](#)
- wójt, burmistrz albo prezydent miasta może uznać za uzgodniony projekt planu ogólnego albo projekt planu miejscowego, w przypadku gdy podmioty, uzgadniające nie określą warunków na jakich to uzgodnienie może nastąpić
- nieprzedstawienie warunków w terminie wyznaczonym przez organ uważa się za równoznaczne odpowiednio z uzgodnieniem lub zaopiniowaniem projektu
- uzgodnieniu nie podlega uzasadnienie projektu

uzgodnienie – w przeciwieństwie do opinii – **ma charakter wiążący**, co oznacza, że jest formą współdecydowania organu uzgadniającego projekt planu ogólnego lub projekt planu miejscowego

wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego - uzgodnienia

Art. 106. Kpa

§ 1. Jeżeli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji od zajęcia stanowiska przez inny organ (wyrażenia opinii lub zgody albo wyrażenia stanowiska w innej formie), decyzję wydaje się po zajęciu stanowiska przez ten organ.

§ 2. Organ załatwiający sprawę, zwracając się do innego organu o zajęcie stanowiska, zawiadamia o tym stronę.

§ 3. Organ, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska, obowiązany jest przedstawić je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia mu żądania, chyba że przepis prawa przewiduje inny termin.

§ 4. Organ obowiązany do zajęcia stanowiska może w razie potrzeby przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.

§ 5. Zajęcie stanowiska przez ten organ następuje w drodze postanowienia, na które służy stronie zażalenie.

§ 6. W przypadku niezajęcia stanowiska w terminie określonym w § 3 stosuje się przepisy art. 36-38, przy czym organ obowiązany do zajęcia stanowiska niezwłocznie informuje organ załatwiający sprawę o wniesieniu ponaglenia.

współdziałanie
organów
administracji
publicznej

wpływ instytucji uzgadniających i opiniujących na ustalenia aktów planowania przestrzennego - **uzgodnienia**

- **WSA w Olsztynie, wyrok z dnia 7 września 2010 r., sygn. akt II SA/OI 687/10**

„z istoty uzgodnienia wynika, iż organ występujący o dokonanie uzgodnienia jest związany jego treścią. Zatem tylko pozytywne uzgodnienie, względnie uzgodnienie na określonych warunkach, może stanowić podstawę kontynuowania procedury w zakresie uchwalania planu, skoro ustawodawca w art. 17 pkt 9 ustawy nałożył na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) obowiązek wprowadzenia do projektu zmian wynikających z uzyskanych uzgodnień”

- **WSA w Poznaniu, wyrok z dnia 13 września 2011 r., sygn. akt IV SA/Po 482/11**

„Uzgodnienie jest formą wiążącego wpływu jednego organu na drugi, przez uzależnienie możliwości wydania aktu od akceptacji jego treści przez organ uzgadniający. Zatem, dopóki projekt studium nie zostanie pozytywnie uzgodniony, dopóty nie jest możliwe dalsze procedowanie nad nim. Negatywna opinia nie jest uzgodnieniem i nie może tak być potraktowana”